

Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета студијског програма
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ (МАС); СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

[стандарди](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Опис

Студијски програм Заштита животне средине у пољопривреди другог нивоа високог образовања представља студијски програм мастер академских студија. По завршетку мастер академских студија студент стиче академски назив Мастер инжењер заштите животне средине.

Програм мастер академских студија траје једну годину, односно два семестра и носи 60 ЕСПБ. У оквиру студијског програма изучава се шест обавезна предмета (Екологија и агроекосистеми, Еколошка микробиологија, Економика природних ресурса и животне средине, Биодиверзитет и природни биљни ресурси у пољопривреди, Загађење земљишта и ремедијација и Акватична екологија и мониторинг). Ова група предмета даје добру основу која ће омогућити стицање проширених знања из области примењене екологије и на које ће се надовезати изборни предмети који уводе студенте дубље у специјалистичка знања. Поред поменутих обавезних предмета студент бира још три изборна предмета (из групе од укупно 11 изборних предмета). Полагањем обавезних предмета студент стиче 33 ЕСПБ, а полагањем изборних предмета још 16 ЕСПБ. Стручна пракса изводи се у другом семестру као и студијски истраживачки рад у оквиру кога се изводи практични део завршног рада Мастер рад 1 и Мастер рад 2 који подразумева израду и одбрану мастер рада. Обављеном стручном праксом студент стиче 3 ЕСПБ а израдом Мастер рада студент може да стекне 8 ЕСПБ.

Основна сврха мастер академских студија је остваривање образовних, стручних и истраживачких циљева и задатака у области заштите животне средине у пољопривреди. Врста и режим студија су прилагођени потребама стратешког развоја заштите животне средине као значајног дела производње хране и друштва у целини. Основна сврха студијског програма је школовање стручњака који ће бити оспособљени за професионални рад у области заштите и правилног коришћења земљишта, вода и биодиверзитета у пољопривреди. Приоритети студијског програма у будућности су образовање кадрова који ће допринети обезбеђењу чувања и заштите природних ресурса, обезбеђивању одговарајућих начина и услова за гајење биљака и домаћих животиња на еколошки прихватљив начин, побољшању рентабилности и профитабилности производње, побољшању квалитета и гарантовању безбедности пољопривредних производа, старању да се очува животна средина за будуће генерације и свеобухватном повећању улоге пољопривредне производње у руралном развоју нашег друштва.

Циљеви студијског програма мастер студија су постизање компетенција које означавају завршетак мастер академских студија, одређени степен специјализације као и оспособљеност за истраживачки рад из области заштите животне средине у пољопривреди и одрживог коришћења природних ресурса. Под тим се подразумева развијање општих компетенција: објективног вредновања свог рада и рада других, комуницирања са стручњацима из других области, поседовање професионалне етике, способност планирања и организовања пољопривредне производње у функцији очувања и заштите животне средине, способност независног рада, овладавање методама истраживања, извођења експеримената, статистичку обраду података и тумачење резултата, креативност. Циљ програма је и развијање предметно-специфичних компетенција: детаљно познавање структуре и функционисања агроекосистема, принципа екотоксикологије, еколошке микробиологије и екофизиологије биљака, познавање природних ресурса који се користе у пољопривреди (земљишта, вода и биодиверзитета), њихове заштите и ремедијације, принципа економије и управљања природним ресурсима, прописа и стандарда у заштити животне средине, коришћења информационих технологија у овој области и метода и поступака у свим областима пољопривреде, који неће довести до нарушавања и загађења животне средине.

Циљ програма је и развијање вештина учења, које би омогућиле наставак школовања у смислу оспособљавања за научно истраживачки рад у уско специјализованим областима.

Механизми праћења квалитета студијског програма мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди (формално-правна процедура за одобравање студијског програма, процедура за праћење успешности студијског програма и утврђена одговорност за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуацију студијског програма) детаљно је описана у стандарду 4 за самовредновање високошколске установе у делу описа стандарда под називом Механизми праћења квалитета студијских програма.

Савладавањем студијског програма мастер академских студија заштите животне средине у пољопривреди студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности:

- способност продубљивања стечених знања и њихове примене у пракси,
- способност објективног вредновања свог рада и рада других,
- способност анализе и синтезе,
- способност прибављања и анализирања информација из различитих извора,
- способност рада у интердисциплинарним тимовима и комуницирања са стручњацима из других области,
- поседовање професионалне етике,
- способност планирања и организовања професионалних активности,
- способност независног рада,
- овладавање методима истраживања,
- извођења експеримената,
- статистичке обраде података и тумачења резултата,
- креативност, развијену свест о неопходности сталног осавремењавања знања, поседовање вишег нивоа друштвене одговорности када је у питању производња здравствено безбедне хране, очување животне средине и очување природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја.
- темељно познавање и разумевање дисциплина заштите животне средине,
- решавања конкретних проблема у заштити животне средине уз употребу научних метода и поступака,
- креирања одрживих и ефикасних техничких и економски прихватљивих решења у заштити земљишта, вода и биодиверзитета од загађења,
- праћења и примене новина у заштити животне средине,
- примене информационо-комуникационих технологија за детектовање загађења животне средине из пољопривреде.

Исходи учења студијског програма мастер студија из Заштите животне средине у пољопривреди базирани су на дескрипторима квалификација одређеног другог циклуса образовања у датој научној области и на одговарајућем Европском оквиру квалификација, укључујући и захтеве међународних и националних професионалних удружења.

Упоређењем дескриптора квалификација који дају генеричке описе онога што се очекује да носиоци звања из високог образовања на различитим нивоима знају и могу да раде и компетенција студената на студијском програму мастер академских студија Заштите животне средине у пољопривреди, уочава се да је Факултет обезбедио да су исходи учења на овом студијском програму у потпуности базирани на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања у датој научној области и са одговарајућим Европским оквиром квалификација, укључујући и захтеве међународних и

националних професионалних удружења.

Квалификације које означавају завршетак другог циклуса додељују се студентима који:

- су показали знање и разумевање које се ослања на знање и разумевање типично везано за додипломски ниво, проширују га и/или унапређују, и оно чини основу или пружа могућност за оригиналност у изради и/или примени идеја, често у склопу истраживачког рада;
- могу да примене своје знање и разумевање, као и способности да решавају проблеме у новим и непознатим окружењима у склопу ширег (или мултидисциплинарног) контекста везаног на њихову област студирања;
- имају способност да интегришу знање и раде на комплексним питањима, те формулишу оцене са непотпуним или ограниченим информацијама, али које подразумевају размишљање о друштвеним и етичким одговорностима у вези са применом њихових знања и оцена;
- могу јасно и недвосмислено да пренесу специјализованој и неспецијализованој публици своје закључке, као и знање и резонување на којима су засновани;
- поседују вештине учења које им омогућавају да наставе студије на начин који је углавном самостално усмерен или аутономан.

Савладавањем мастер академских студија Заштита животне средине у пољопривреди, студенти стичу применљива знања у области заштите животне средине, оспособљени су за коришћење литературе и преношење знања, као и да наставе студије на докторским студијама.

Стручњаци овог профила могу се запошљавати у предузећима и јавним установама у сектору пољопривреде и заштите животне средине, који раде на оптимизацији и прилагођавању пољопривредне производње постојећој законској регулативи, која захтева испуњавање високих стандарда у области заштите животне средине, здравља људи и животиња. Поред поменутих предузећа и јавних установа дипломирани студенти могу да раде у пољопривредним компанијама, компанијама које се баве прерадом и производњом хране, пољопривредним станицама, заводима за пољопривреду, удружењима произвођача, саветодавним службама, јавној администрацији, локалној самоуправи, инспекцији, едукацији (средње и високо образовање), науци и технолошком развоју. Поред тога, овај академски студијски програм обезбеђује знања из економије и успешног управљања заштитом животне средине. Породична газдинства и приватизоване пољопривредне компаније су предузећа која ће захтевати професионално квалификоване особе за управљање биолошким процесима и заштитом животне средине. Без образованих стручњака на одговарајући начин није могуће обезбедити заштиту руралних области и управљање пољопривредном производњом према принципима одрживости. Ова едукација се мора састојати од одговарајуће комбинације теоријског знања и практичне делатности из свих грана биљне производње.

Поређења дескриптора и описа квалификација на студијском програму мастер студија из Заштите животне средине у пољопривреди такође пружају корисно разликовање у очекивањима из пет области: знање и разумевање, њихова примена, процењивање, комуникација и вештине учења. Очекивани исходи учења за студијске програме студија из Заштите животне средине у пољопривреди приказани су у наставку.

Даблински дескриптори: разврставање циклуса

Циклус и очекивања

Знање и разумевање

- мастер студије Заштите животне средине у пољопривреди пружају основу или могућност за

оригиналност у развоју или примени идеја, често у контексту истраживачког рада.

Примена знања и разумевања

- на мастер студијама Заштите животне средине у пољопривреди је омогућена кроз способности решавања проблема у новим и непознатим окружењима у склопу ширег (или мултидисциплинарног) контекста.

Доношење судова

- на мастер студијама Заштите животне средине у пољопривреди показује се способност интегрисања знања и решавања сложених проблема, као и формулисања судова на основу непотпуних података.

Комуникација

- на мастер студијама Заштите животне средине у пољопривреди омогућава се интерпретација својих закључака, знања и размишљања на којима се темеље (сужен распон) специјализованој и неспецијализованој публици (монолог).

Вештине учења

- на мастер студијама Заштите животне средине у пољопривреди подразумевају студирање на начин да се углавном сами усмеравају или су аутономни.

Разматрањем компетенција студената које се стичу на мастер академским студијама из Заштите животне средине у пољопривреди уочава се да студенти имају способност да препознају и употребе податке за формулисање одговора на јасно дефинисане конкретне и апстрактне проблеме, другим речима, да имају способност да самостално функционишу.

Студијски програм дипломских академских студија је усаглашен и компатибилан са сличним таквим програмима студија у Загребу, Хохенхајму, Марибору.

<http://www.agr.hr/cro/nastava/ms/ms04.htm>

<https://www.uni-hohenheim.de/aw-msc.html>

<http://fk.uni-mb.si>

Квалитет студијског програма се огледа преко стандарда који обухватају општу дефиницију жељеног знања и вештина које стручњак треба да има после завршетка студија. Квалитет је дефинисан у светлу специфичних циљева заштите животне средине у нашој земљи и Европској Унији. Начин успостављања склада између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања у студијском програму мастер академским студија установа је описала у делу самовредновања високошколске установе под насловом *Усклађеност између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања*.

У истом делу самовредновања високошколске установе описане су методе наставе оријентисане ка учењу студената и систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења. Високошколска установа је у истом делу документовала и описала на који начин исходи учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене курсеве и поступке за проверу знања и оцењивање.

За мапирање предмета у оквиру студијског програма мастер академским студија из Заштите животне средине у пољопривреди, ради увида у стицање како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета приложена је табела 4а.

Предметно-специфичне способности на студијском програму мастер академских студија Заштите животне средине у пољопривреди (знање, разумевање, примена, анализа, евалуација, синтеза) се огледају у познавању:

- типова загађења пореклом из пољопривреде (1Н),
- промене биодиверзитета под утицајем пољопривредне праксе (2Н),
- пројектовања одрживих агроекосистема (3Н),
- механизма отпорности гајених биљака на стресне факторе (4Н),
- општих принципа за процену опасности и ризика за људе и друге бионте у акватичним и терестричним екосистемима (5Н),
- физичких, хемијских и техничких аспеката у управљању земљиштем (6Н),
- физичких, хемијских и техничких аспеката у управљању водама (7Н),
- физичких, хемијских и техничких аспеката у управљању биодиверзитетом (8Н),
- економских аспеката у управљању природним ресурсима (9Н),
- технологија за детектовање загађења животне средине из пољопривреде (10Н),
- менаџмент стратегија и менаџмент вештина за решавање конкретних проблема животне средине у пољопривреди (11Н),
- могућности и значаја примене ГИС и принципа прецизне пољопривреде (12Н),
- поступака контроле продуктивности и услова за производњу здравствено безбедне хране (13Н),
- правне регулативе у области заштите животне средине у пољопривреди (14Н).

Завршетком студија на студијском програму мастер студија Заштита животне средине у пољопривреди студент је оспособљен (поседује вештине) за:

- руковање лабораторијским прибором (1В),
- употребу опреме за узорковање организама који се користе у биоиндикацији (2В),
- анализе и израчунавања појединих физиолошких параметара (3В),
- могућност практичне примене микроорганизама у решавању еколошких проблема (4В),
- процену ризика од загађења у пољопривреди (5В),
- примену параметара токсичности хемикалија за различите организме и њихов значај (6В),
- израду процене економске вредности животне средине и њених компоненти (7В),
- израду посебних процена утицаја агробизнис активности (8В),
- примену инфраструктуре и визуелизације просторних података (9В),
- формирање база података (10В).

Поред тога завршетком ових студија студент је оспособљен (опште инструменталне и системске компетенције) да:

- сакупља и разврстава идеје и податке у предвиђеном, дефинисаном и стандардном формату (1Ц),
- анализира податке према упутству применом одговарајућих принципа и метода класификације (2Ц),
- врши процену и вредновање поузданости података уз примену дефинисаних метода или упутства (3Ц),
- примењује принципе и методе за прецизно и пажљиво решавање одређеног стручног питања (4Ц).

Завршетком мастер академских студија на студијском програму Заштита животне средине у пољопривреди (опште интерперсоналне компетенције):

- овладава методама тимског рада (1Д),

- користи литературне и друге информационе изворе (2Д),
- вреднује себе и друге на одговарајући начин (3Д),
- користи методе прикупљања података и информације (4Д),
- рангира и одабере податке, показује самосталност и одговорност за сопствено учење (5Д),
- овладава методама комуницирања у облику прилагођеном стручној дисциплини и пише извештај о практичним поступцима на јасан и концизан начин (6Д).

Табела 4а. Мапирање исхода учења обавезних и изборних предмета у студијском програму МАС -
Заштита животне средине у пољопривреди

Ред. број	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСПБ	Мапирање
					П	В	Д О Н	С И Р		
1.	ЕКАГ	Екологија и агроекосистеми	I	обавезни	2	1	0	1	6	1Н, 3Н, 2В, 5В, 2Ц, 3Ц, 1Д, 3Д, 4Д, 5Д, 6Д
2.	ЕКМИ	Еколошка микробиологија	I	обавезни	2	1	0	1	6	1Н, 10Н, 1В, 2В, 4В, 1Ц, 2Ц, 2Д, 4Д
3.	ЕПРС	Економика природних ресурса и животне средине	I	обавезни	2	1	0	1	6	9Н, 7В, 8В, 1Ц, 2Ц, 3Ц, 4Ц, 1Д, 3Д, 4Д, 5Д, 6Д
4.	<i>Изборни блок 1</i>		I		2	1	0	1	6	
	ПРЕК	<i>Примењена екофизиологија</i>		изборни						4Н, 1В, 3В, 2Ц, 3Ц
	ЕКОТ	<i>Екотоксикологија</i>		изборни						5Н, 1В, 5В, 2Ц, 3Ц, 1Д, 2Д, 4Д, 5Д
	ГИС	<i>ГИС и прецизна пољопривреда</i>		изборни						12Н, 9В, 10В, 1Ц, 2Ц, 3Ц, 1Д, 3Д, 4Д, 5Д
5.	<i>Изборни блок 2</i>		I		2	1	0	1	6	
	ЗБОС	<i>Заштита биља и очување животне средине</i>		изборни						
	ЗСРП	<i>Заштита животне средине у ратарству и повртарству</i>		изборни						

	ЗСБС	<i>Заштита животне средине и биодиверзитета у сточарству</i>		изборни						
	ЗСВВ	<i>Заштита животне средине у воћарству и виноградарству</i>		изборни						
6.	БПБР	Биодиверзитет и природни биљни ресурси у пољопривреди	П	обавезни	2	1	0	1	5	2Н, 8Н, 2Ц, 3Ц, 1Д, 2Д, 3Д, 4Д, 5Д
7.	ЗЗР	Загађење земљишта и ремедијација	П	обавезни	2	1	0	1	5	1Н, 6Н, 1В, 5В, 2Ц, 3Ц, 1Д, 2Д, 3Д, 4Д, 5Д
8.	АЕМ	Акватична екологија и мониторинг	П	обавезни	2	1	0	1	5	1Н, 7Н, 1В, 2В, 5В, 2Ц, 3Ц, 1Д, 2Д, 3Д, 4Д, 5Д
9.	<i>Изборни блок 3</i>		П		2	1	0	1	4	
	ЕКГБ	<i>Еколошко гајење бескичмењака</i>		изборни						
	ЕКАК	<i>Еколошка аквакултура</i>		изборни						
	ТОТВ	<i>Третман отпадних вода</i>		изборни						
	ЕПЗО	<i>Епизоотиологија и животна средина</i>		изборни						
10.	СПР	Стручна пракса	П	обавезни			0		3	4Д, 5Д
11.		Мастер рад – истраживање	П	обавезни	2		0	4	4	1Б, 2Б, 1Д, 2Д, 3Д
12.		Мастер рад – израда и одбрана	П	обавезни	2		0	4	4	3Б, 4Ц, 2Д, 3Д

Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења на студијском програму, стратегија и коришћене методе којима се проверава постизање исхода учења за студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, као и процене у којој мери се постигнути резултати поклапају са планираним исходима учења на студијском програму дати су у делу самовредновања високошколске установе под називом *Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења*.

Активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања) приказани су на конкретном примеру једног предмета кроз удео ових активности у укупној

вредности ЕСПБ за дати предмет.

Пример: Активности учења на предмету на мастер академским студијама у научном пољу техничко-технолошких студија програма Заштита животне средине у пољопривреди

Табела 2. Предмет *Екологија и агроекосистеми* (број часова активне наставе 2+1+1 недељно; број ЕСПБ 6)

6 ЕСПБ, укупно 135 сати	Сати	Поени
Предиспитне обавезе		
Предавања 2 часа недељно Активност у току предавања	60 x 0,75 = 45 сати	10
Практична настава 1 час недељно		5
Семинарски 1 час недељно		5
Тест (припрема за тестове и полагање теста)	Припрема 20 сати Полагање 1 сат	30
Колоквијум (припрема колоквијума и полагање колоквијума)	Припрема 25 сати Полагање 1 сат	10
Испитне обавезе		
Усмени испит	Припрема 45 сати Полагање 1 сат	40
Коначна оцена знања се састоји од броја поена стечених на предиспитним обавезама и броја поена стечених на усменом завршном испиту.		

Документованост да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди описана је у делу самовредновања високошколске установе под насловом *Процена оптерећења студената*.

Метод егзактног мерења оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод, односно документованост да је додела бодова деловима студијског програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу за студијске програме у целини дата су у делу самовредновања високошколске установе под насловом *Опис методе егзактног мерења оптерећења студената*.

На основу члана 29. став 1. тачка 13. Статута Пољопривредног факултета, а на предлог Комисије за обезбеђење квалитета и самовредновање, декан је 26.01.2011. године донео Упутство о поступку усвајања студијских програма и измена и допуна студијских програма. Овим упутством уређује се поступак усвајања студијских програма и измена и допуна студијских програма, као и друга питања од значаја везана за поступак измена и допуна студијских програма који се реализују у високошколској установи. Такође, овим упутством створени су услови за унапређивање и континуирано осавремењавање студијског програма мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди који се заснивају на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред образовни профил из области Заштите животне средине, Биотехничке науке, Техничко – технолошког поља.

Детаљан опис унапређивања квалитета постојећих студијских програма, као и њиховог континуираног осавремењавања описан је у делу самовредновања високошколске установе под

насловом *Унапређивање и континуирано осавремењавање постојећих студијских програма*.

Наставници и студенти су упознати са дефинисаним захтевима које завршни рад на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди треба да испуњава, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања датим у одредбама Правилника о мастер академским студијама.

Детаљан опис дефинисаних захтева које завршни рад треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања описан је у делу самовредновања високошколске установе под насловом *Дефинисани захтеви за завршни рад*.

Веза са дипломираним студентима студијског програма мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди за тржиште рада и постигнућа дипломираних студената описани су у делу самовредновања високошколске установе под насловом *Веза са дипломацима, релевантност програма за тржиште рада и постигнућа дипломаца*. Да би се успоставила што ефикаснија веза са дипломираним студентима студијских програма високошколска установа је усвојила Правилник о алумни удружењу.

SWOT анализа

Методом SWOT анализе разматрани су и квантитативно оцењени сви захтевани елементи студијског програма мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди.

Табела 4.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Циљеви студијских програма су у складу са основним задацима и циљевима Факултета, јасно и недвосмислено су дефинисани, конкретни, оствариви с обзиром на расположиве ресурсе	+++	Делом се уочава недовољна дефинисаност појединих компетенција и вештина, као и недовољан ниво развоја креативних способности и практичних вештина студената	+
Методе учења јасно су дефинисане у свим предмета	+++	Мала заинтересованост појединих студената за интерактивне методе наставе и учења	+
Предмети имају јасно дефинисан и објављен начин стицања поена; оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената	+++	Оцењивање засновано на мерењу исхода учења није уједначено за различите предмете	+
Јасно дефинисан систем стицања ЕСПБ на предиспитним и испитним обавезама	+++	Неусаглашеност описа (спецификације) појединих предмета са циљевима курса и очекиваним исходима, знањима и компетенцијама; тенденција једног броја наставника да повећавају оптерећење студената преко обима превиђених ЕСПБ, утичући на укупни успех и пролазност студената; недовољан број студената који завршавају студије у предвиђеном року	+

Савлађивањем студијских програма студенти углавном стичу у целини опште и предметно-специфичне способности интеграције знања и вештина	+++	Делом се уочава недовољан ниво развоја креативних способности и практичних вештина студената.	+
Факултет континуирано и систематски прати квалитет студијских програма	+++	У појединим сегментима споро се уводе промене које доприносе побољшању квалитета студијских програма	+
Факултет добија повратне информације о свршеним студентима и њиховим компетенцијама	+++	Делом се недовољно анализирају повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама	+
У складу са могућностима континуирано се осавремењују студијски програми	+++	Делом несистематска примена нових метода у настави	+
На вебсајту Факултета налазе се подаци о спецификацији завршног рада и стручне праксе	+++	Неусаглашеност у потребном времену израде завршног рада између појединих наставника	+
Релевантни подаци о студијском програму и исходима учења налазе се на вебсајту Факултета	+++	Недовољно је информација на страном језику	+
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Стално преиспитивање циљева студијског програма и усклађивање са стеченим компетенцијама и исходима учења, као и усклађивање са захтевима тржишта	++	Недостатак репрезентативних показатеља о ефективности циљева студијског програма	+
Континуирани развој курикулума предмета и студијског програма; развијање нових видова интерактивне наставе примерених раду са малим бројем студената	+++	Смањена економска моћ утиче на примену нових метода наставе	+
Преиспитати исходе учења и ускладити их са оцењивањем; обезбедити обуку за наставнике, која се односи на модерне методе провере знања	+++	Неадекватно предвиђање и савлађивање адекватне методе оцењивања и праћења напредовања студената утиче да је бодова у просеку превише висок или низак	+
Приспитивање односа ЕСПБ, предиспитних и испитних обавеза и усаглашавање са оптерећењем студената током постизања исхода учења	+++	Лоша утемељеност услова за достизање очекиваних исхода учења на појединим предметима смањује привлачност и конкурентност модула или студијског програма у целини	+
Стално преиспитивање и побољшање циљева студијских програма и њихово усклађивање са стеченим компетенцијама и исходима учења побољшава функционалну интеграцију знања и вештина	+	Слабљење економске моћи утиче на примену нових метода наставе којима се побољшава функционална интеграција знања и вештина	+++

Систематска примена резултата који су добијени праћењем квалитета студијских програма доприноси њиховом унапређењу	++	Тенденција да праћење квалитета студијских програма буде сама себи циљ	+
Константан рад на унапређењу упитника како би се добиле релевантне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама	+	Незаинтересованост појединих државних субјеката да доставе релевантне повратне информације о свршеним студентима и њиховим компетенцијама	
Изразита опредељеност ка осавременавању студијских програма	++	Недовољно финансирање утиче на даље осавременивање студијских програма	+++
Детаљно упознавање студената са специфичностима везаних за израду дипломских радова у релевантним областима; већа сарадња са привредом у циљу повећања могућности за извођење практичне наставе	+	Немотивисаност наставника да доставе информације због малог броја студената;	+
Детаљнији опис исхода учења и постављање на вебсајту Факултета информације о студијском програму на страном језику може привући већи број страних студената	+	Недовољно појављивање на сајмовима образовања и средствима јавног информисања са афирмативним описом студијских програма и модула које садрже, смањује привлачност и конкурентност у односу на сродне програме других факултета	++

Квантификација процене наведених елемената анализе је вршена по следећој скали: високо значајно → +++ ; средње значајно → ++ и мало значајно → +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

1. Стално преиспитивање циљева студијског програма и усклађивање са стеченим компетенцијама и исходима учења, усклађивање са захтевима тржишта;
2. Континуирани развој курикулума предмета и студијског програма;
3. Развијање нових видова интерактивне наставе примерених раду са малим бројем студената;
4. Стално преиспитивање исхода учења и усклађивање са оцењивањем;
5. Обезбедити систематско праћење квалитета студијских програма и примене релевантних корективних мера у циљу њиховог сталног унапређења;
6. Упознавање студената са специфичностима везаним за израду мастер радова из релевантних научних области;
7. Даље континуирано праћење реализације студијског програма, и сходно томе, где постоји потреба, редефинисање студентског оптерећења израженог у ЕСПБ
8. Континуирана анализа пролазности на сваком предмету и благовремено предузимање корективних мера;
9. Успоставити сарадњу и унапредити постојећу са предузећима и компанијама из области пољопривреде и прехрамбене индустрије у циљу извођења практичне наставе студента;
10. Препоручује се даље континуирано праћење реализације студијског програма, као и да се сходно томе, где постоји потреба, редефинише студентско оптерећење изражено у ЕСПБ.
11. Дефинисање начина вођења евиденције о предиспитним и испитним обавезама студената;
12. Резултати студентских анкета треба да буду више вредновани у процесу обезбеђења

квалитета студијског програма. Анкете треба да буду анализирани и у складу са њима спровођене корективне мере, при чему су од изузетне важности повратне информације од дипломираних студената и послодаваца.

13. Повећати број часова практичне наставе.

14. Унапређење сарадње са привредом у циљу дефинисања потребе за новим вештинама и знањима будућих стручњака из области Заштите животне средине у пољопривреди.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Стандарди

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис

Квалитет наставног процеса на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Факултет обезбеђује квалитет наставног процеса на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди у складу са међународно прихваћеним документима у области високог образовања за одговарајући степен студија, Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцену квалитета, Правилником о стандардима за спољашњу проверу квалитета и Правилником о стандардима за акредитацију, Стратегијом обезбеђења квалитета, Правилником о обезбеђењу квалитета, Правилником о правилима мастер академских студија, Правилником о оцењивању предиспитних и испитних обавеза студената, Правилником о употреби тестова за проверу знања студената, Правилником о начину и поступку самовредновања и другим актима Универзитета у Београду и Факултета.

Квалитет наставног процеса на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди обезбеђује се кроз континуирано осавремењавање курикулума и садржаја предмета најновијим научним сазнањима, примену одговарајућих стратегија, техника и метода интерактивне наставе које подстичу креативно размишљање студената, укључивањем одговарајућих примера у наставу. На тај начин се обезбеђује реализација исхода учења, студијски истраживачки рад, професионални рад наставника и сарадника, доношењем и поштовањем

планова рада по предметима сваке године, као и праћењем квалитета наставе и предузимањем потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Према Правилнику о правилима мастер академских студија, Правилником о оцењивању предиспитних и испитних обавеза студената и Правилником о употреби тестова за проверу знања студената, наставници и сарадници током извођења предавања и вежби и оцењивања стечених компетенција студената се обавезују да поступају професионално и имају коректан однос према студентима.

План и распоред наставе (предавања и вежби) на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди реализују се у складу са прилогом 5.2. у коме су описане процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе. План и распоред наставе (предавања и вежби) на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

На седницама Већа Катедри обезбеђује се да се на сваком предмету на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који се објављује на вебсајту, интерној мрежи Факултета, огласним таблама или у штампаном облику.

План рада на предметима укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ, услови,
- циљеве предмета,
- садржај и структуру предмета,
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе),
- начин оцењивања на предмету,
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу и
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди систематски се прати и анализира на седницама Већа катедри и Наставно-научног већа Института и Факултета и предузимају корективне мере уколико дође до одступања. Такође се на седницама Већа катедри и Наставно-научног већа Института и Факултета систематски прати, анализира и оцењује квалитет наставе на појединачним предметима и предузимају корективне мере за његово унапређење.

Све наведене активности се реализују на основу годишњег плана рада Поткомисије за контролу и осигурање квалитета наставе у оквиру Комисије за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета. Факултет врши редовну евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра.

Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди наведен је у Прилогу 5.3.

Значајан допринос обезбеђењу квалитета наставног процеса дају наставници и сарадници који су учествовали на бројним европским пројектима из области унапређења високог образовања као

што су Tempus (7) и WUS (6) и Erasmus пројекти што се може видети на web-сајту Факултета, као и њихово учење на курсевима из свих домена савремене универзитетске наставе (методе активне наставе/учења, експертска колегијална контрола наставе, драмске вештине у настави на универзитету, коришћење интерактивних електронских учила/програма, методе обезбеђења и контроле квалитета, менторски рад и управљање у академској заједници). Ови курсеви, који држе експерти Образовног форума, као и експерти са стране из свих поменутих области, је са успехом завршило више 30 наставника Факултета. У оквиру пројекта под насловом Building capacity of Serbian Agricultural Education to link with Society (CaSA), чији је координатор Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, који је намењен изградњи капацитета Пољопривредних факултета у Србији за унапређење наставничких (педагошких) компетенција и професионалног усавршавања (стручних компетенција) наставника стручних предмета средњих пољопривредних школа и саветодаваца пољопривредних саветодавних служби обуку је завршило 18 наставника и сарадника са Пољопривредног факултета. Поред тога, неколико наставника је завршило RANES (TEMPUS Joint European Project CD_JEP-18069-2003 "Реформа пољопривредног високог образовања у СЦГ" RANES) и TRAIN (Teaching and Research for Academic Newcomers; <http://train.bg.ac.rs/index.php>) програме за унапређење наставничких (педагошких) компетенција и професионалног усавршавања.

Садржаји курикулума као и наставне методе за његову примену одговарају постизању циљева студијског програма мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди и његових исхода учења. Облици остваривања наставе на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди су: предавања, вежбе, семинари, семинарски радови, практикуми, презентације, пројекти, практична настава, консултације, колоквијуми, тестови, менторски рад, учење студената у стручном и научном раду и други облици у складу са студијским програмом. Поред утврђеног садржаја предмета на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, предавања могу садржати и нова научна и стручна сазнања и анализу актуелних питања која су у вези са утврђеним садржајем предмета.

Испити на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди су усмени или усмени и писмени, у складу са студијским програмом. Испити се полажу пред предметним наставником и/или комисијом. Мастер рад на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди су самостални радови студента из одређених тема чија израда и одбрана се врши на крају студијског програма. Ови радови представљају резултат самосталног, стручног и истраживачког рада студента којим се уз примену одређене методологије систематизују постојећа и даје допринос новим сазнањима.

Завршетком студија на студијском програму мастер студија Заштита животне средине у пољопривреди студент стиче следеће вештине: примене информационо-комуникационих технологија за детектовање загађења животне средине из пољопривреде, креирања одрживих и ефикасних техничких и економски прихватљивих решења у заштити земљишта, вода и биодиверзитета од загађења, стратешког планирања и управљања, као и ширења јавне свести о потреби заштите животне средине у пољопривреди и производњи хране. Сва стечена знања могу бити корисна и за обављање послова процене утицаја различитих поступака и технологија, које се користе у пољопривреди, на животну средину.

Усклађеност различитих типова курсева и исхода учења

Студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, формиран је у складу са принципима дефинисаним Законом о високом образовању, као и

болоњском декларацијом. Циљ студијског програма је да омогући студентима стицање најновијих научних и стручних знања и вештина из области заштите животне средине у пољопривреди. Услов за упис студијског програма мастер академских студија су успешно завршене основне академске студије из поља техничко-технолошких, природно-математичких и друштвено-хуманистичких наука. При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању. На основу просечне оцене, дужине студирања и адекватности студијског програма на основним академским студијама, формира се ранг листа, а затим се студенти уписују на студијски програм. Први уписни рок организује се у септембру месецу, док се други уписни рок организује у октобру, у случају да су после првог уписног рока остала непопуњена места на студијском програму.

Програм мастер академских студија траје 1 годину односно 2 семестра. Структура и изборност предмета је конципирана тако да се студенти могу усмерити за једну од следећих ужих области као што су заштита животне средине у ратарству и повртарству, воћарству и виноградарству, сточарству и рибарству. Посебно су значајне области које се односе на заштиту природних ресурса (биодиверзитета, земљишта и вода) од загађења пореклом од пољопривреде. Ова мултидисциплинарност је омогућила повећање интереса студената за упис на овај студијски програм, а што је у сагласности са захтевима савремене науке и праксе, као и захтевима тржишта рада за образовањем одређених профила, који омогућују дипломираним студентима запослење и samozапослење. Кроз планирање рада на терену и других облика теренске наставе омогућен је контакт студената са привредом, локалном заједницом и државним установама, дакле увид у стварно стање ствари на терену и увид у стварне потребе за одређеном врстом кадрова, природом посла, проблемима у раду и изазовима које пружа овај студијски програм.

У оквиру студијског програма изучава се шест обавезна предмета (Екологија и агроекосистеми, Еколошка микробиологија, Економика природних ресурса и животне средине, Биодиверзитет и природни биљни ресурси у пољопривреди, Загађивање зелишта и ремедијација и Акватична екологија и мониторинг). Ови предмети представљају добру заједничку основу за надовезивање изборних предмета. Поред поменутих обавезних предмета студент бира још три изборна предмета (из групе од укупно 11 изборних предмета). Полагањем обавезних предмета студент стиче 33 ЕСПБ, а полагањем изборних предмета још 16 ЕСПБ. Стручна пракса изводи се у другом семестру (3 ЕСПБ) као и студијски истраживачки рад у оквиру кога се изводи практични део завршног рада Мастер рад 1 (4 ЕСПБ) и Мастер рад 2 који подразумева израду и одбрану мастер рада (4 ЕСПБ). Укупан збир ЕСПБ на студијском програму је 60. У оквиру студијског програма прва група предмета даје добру основу, која ће омогућити стицање проширених знања из области примењене екологије и на који ће се надовезати предмети, који уводе студенте дубље у специјалистичка знања. Друга група предмета из области економике и менаџмента животне средине у пољопривреди уводи студенте у економски део студија, где ће они имати прилике да се упознају са основама макроекономије природних ресурса и животне средине; техника и метода економског вредновања природних ресурса и животне средине; економских аспеката процене утицаја на животну средину. Трећа целина ових студија се односи на изучавање и заштиту природних ресурса у пољопривреди: земљишта, вода и биодиверзитета. Да би се ресурси, који се користе у пољопривреди правилно користили, неопходна су и знања из области ГИС технологија и прецизне пољопривреде.

Програми свих предмета на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди су дефинисани тако да приказују савремена научна и стручна достигнућа из дате области, али на начин да су прихватљиви и применљиви за овај ниво високог образовања. Настава на студијском програму се реализује кроз предавања, вежбе, лабораторијске вежбе, теренске вежбе, семинарске радове, као и кроз интерактивну наставу. Од метода

интерактивне наставе у студијском програму користе се индивидуалне, групне и кооперативне методе активног учења. Интерактивне методе се користе у учионици или ван ње у оквиру индивидуалног или групног рада. У оквиру сваког предмета основног академског студијског програма предвиђено је обавезно континуирано праћење стицања знања и вештина студента током семестра путем провере резултата на колоквијумима и тестовима знања, као и на завршном испиту на крају семестра.

Стицање активних компетенција наставника

На предлог Комисије за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета Факултет подстиче стицање активних компетенција наставника у области образовања, типичних за научну област биотехничких наука и научно поље техничко-технолошких наука и стицање стручних компетенција тиме што обезбеђује наставницима и сарадницима перманентно образовање и усавршавање путем предавања и семинара о побољшању предавачких, педагошких и научно - истраживачких способности (о методологији интерактивне наставе, научно-истраживачког рада, постављању експеримената, анализи резултата, прикупљању и анализи литературе, писању радова за објављивање у домаћим и међународним часописима, а нарочито у часописима са SCI листе), студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, учешћа у националним пројектима (писање пројеката за научне, технолошке, националне и иновационе пројекте) и међународним пројектима (пројекти ЕУ).

На основу записника о раду Већа Катедри, Наставно-научних већа Института, Наставно-научног већа Факултета и Комисије за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета и самовредновање и на основу њих сачињених годишњих извештаја уочава се да се на одговарајућим седницама континуирано разматра стицање активних компетенција наставника у области образовања типичних за научну област и научно поље, као и стицање одговарајућих стручних компетенција. У оквиру годишњег извештаја о раду КОПУК-а описан је начин стицање активних компетенција наставника типичних за високошколску установу, као и стицање стручних компетенција.

Доступност и реализација плана рада на предметима и регуларност распореда наставе

Регуларност распореда наставе на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди се остварује сачињавањем распореда часова предавања, вежби и других облика наставе пре сваког семестра и праћењем реализације током семестра од стране продекана за наставу. Као критеријуми за сачињавање распореда узимају се равномерна оптерећеност часовима предавања и вежбе током дана и седмице и сврсисходност организације теренске наставе и стручне праксе.

Према Правилнику о правилима мастер академских студија, предметни наставник је дужан да у првој недељи наставе упозна студенте са садржајем предмета, динамиком извођења, методама рада, предиспитним обавезама студената, начином одржавања испита, начином оцењивања, структуром укупног броја поена и начином формирања оцене, литературом и другим неопходним информацијама. Наставници и сарадници су дужни да обезбеде термине у трајању од најмање једног часа за консултације са студентима и да обавештење о тим терминима истакну испред свог кабинета односно на огласној табли пре почетка семестра.

План рада на свим предметима на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди разматра се на седницама Катедри пре почетка семестра. У њему су дати садржај (програм) предмета (основне области), исходи учења предмета, распоред

наставе по недељама, облици наставе (предавања, интерактивна настава, семинари, вежбе, теренски рад и др.) и начин њиховог вредновања, предиспитне обавезе студената, списак области и питања за испит, попис литературе за учење и полагање испита, начин полагања испита, испитни рокови, остале важне чињенице за уредно извођење наставе и вежбања, структура укупног броја поена и начин формирања оцене (начин вредновања предиспитних и испитних обавеза, елементи стицања поена током наставе и на завршном испиту), структура укупног броја поена и начин формирања оцене, утврђивање коначне оцене и обавештење о термини консултација, колоквијума, тестова и испита.

На основу резултата анкета студената путем упитника према Правилнику о начину и поступку самовредновања (Анкете студената о квалитету наставног процеса) и анализе успешности студирања на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди на седницама Већа Катедри, Наставно-научног већа Института и Наставно-научног већа Факултета посебно се упозоравају наставници који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби на потребу побољшања и обезбеђују им се потребно усавршавање путем радионица на којима се наставници информишу о дефинисању исхода учења, методама наставе и методама оцењивања.

У претходном трогодишњем периоду и у складу са препорукама рецензентске комисије за акредитацију установе реализоване су одређене активности и мере за унапређење ефикасности студирања. На годишњем нивоу и по испитним роковима врши се анализа пролазности и излазности студената на испите, испуњавање предиспитних обавеза, анализа уписа на више године студија, као и време потребно за завршетак студија.

У циљу лакшег праћења ових података, у наставничком веб сервису (еЗапослени) отворен је део у ком наставници могу да прате пролазност студената на својим предметима током више школских година, по предметима и по испитним роковима чиме је омогућена правовремена реакција уколико дође до значајних одступања.

SWOT анализа

Методом SWOT анализе анализирани су и квантитативно оцењени следећи елементи на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди:

1. Компетентност наставника и сарадника;
2. Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе;
3. Интерактивно учење студената у наставном процесу;
4. Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе.
5. Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења
6. Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.

Табела 5.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Извођење наставе поверено је компетентним наставницима и сарадницима. Број наставника и сарадника, научне и стручне квалификације наставног особља одговарају области биотехничких	+++	Неуједначеност оптерећења наставника	+++

наука у пољу техничко-технолошких наука и нивоу њихових задужења			
Информације о терминима и плановима реализације наставе доступне у различитим облицима	+++	Несистематичност информација о терминима и плановима реализације наставе доступних у различитим облицима	+
Делимично интерактивно учешће студената у наставном процесу	++	Неприлагођени просторни услови на Факултету	++
Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе у различитим облицима	++	Несистематичност података о студијским програмима	+
Разноврстан избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења	++	Недовољна примена појединих савремених метода наставе и учења од стране појединих наставника	+
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	+	Фрагментисано праћење квалитета наставе и несистематичност у предузимању корективних мера	++
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Планирање развоја кадрова	+++	Сложеност организационе структуре факултета	+
Систематизовано објављивање информација о терминима и плановима реализације наставе доступне у различитим облицима	+	Незаинтересованост појединих наставника и сарадника за усавршавање и примену савремених метода учења	+
Усавршавање наставника и сарадника путем радионица о методама интерактивне наставе	++	Недовољно коришћење информационе технологије и недостатак програма за те сврхе	+
Потребно је систематизовано објављивање података о студијским програмима, плану и распореду наставе у различитим облицима	++	Слабости организовања, недефинисаност рада стручних органа у погледу праћења квалитета наставе и предузимања корективних мера	+
Акциони план за систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	+		

Квантификација процене наведених елемената анализе је вршена по следећој скали: високо значајно → +++ ; средње значајно → ++ и мало значајно → +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

1. Дефинисати акциони план за систематско праћење квалитета наставе и предвидети превентивне и корективне мере;
2. Вршити редовну едукацију, обуку и усавршавање наставника и сарадника за примену нових савремених интерактивних метода наставе;
3. Потребно је систематизовано објављивање података о студијском програму, плану и распореду наставе у различитим облицима, нарочито у електронском облику;
4. Вршити редовно ажурирање промена и доступности података о плану рада на појединим предметима на интернет страници Факултета;
5. Систематично стимулисати студенте на активно учешће у настави;
6. Интензивирати студентске стручне праксе у складу са захтевима тржишта.
7. Потребно је да Факултет организује семинаре/радионице на којима ће наставници и сарадници овладати савременим наставним методама. Ово је нарочито неопходно и за сараднике/асистенте који долазе са факултета на којима се не учи методологија наставе и који немају никакву педагошко-психолошку припрему за позив будућих наставника, као и за младе доценте који започињу држање предавања;

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Извештај о вредновању наставног процеса, студијских програма и услова рада од стране наставног особља факултета

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника (одлука)

[стандарди](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Опис:

Број наставника одговара потребама за реализацију свих активности на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. У настави и научним активностима у моменту самовредновања учествује 17 редовних професора, 8 ванредних професора и 1 асистент. Научне и стручне квалификације наставног особља на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди одговарају области биотехничких наука у пољу техничко-технолошких наука као и нивоу њихових задужења.

Квалитет наставника и сарадника на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, креирањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави, научно-истраживачком и стручном раду.

Пољопривредни факултет - Универзитета у Београду је у потпуности осигурао да наставу на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди изводи квалификовано и компетентно наставно особље. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај

поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања у складу са Законом о високом образовању.

Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног особља на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције наставног особља. Факултет поседује програм развоја кадра и за ту сврху обезбеђује одговарајућа средства за све студијске програме. Спроводи се дугорочна политика квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.

На студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди се систематски прати, оцењује и подстиче научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника. Обезбеђује се перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима. Професионални развој кадра постиже се организовањем семинара по типу "едукација едукатора".

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научно-истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Процеси именовања и избора у звања транспарентно су регулисани и документовани на интернет страници факултета. При избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно се вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота, као и релевантност педагошких компетенција наставника и сарадника.

Пољопривредни факултет има дефинисане критеријуме за избор наставног кадра на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. За избор у звање наставника и сарадника Факултет обезбеђује да се доследно примењују критеријуми који се односе на научно-истраживачки и стручни рад који су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање и и условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

SWOT анализа

Методом SWOT анализе установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елемената у студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди:

1. Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника,
2. Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање,
3. Систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника,
4. Дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка,
5. Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања,
6. Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди,
7. Вредновање педагошких способности,
8. Вредновање истраживачких способности,
9. Уважавање мишљена студената о педагошком раду наставника и сарадника.

Табела 7.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
-----------	----------

Поступак и услови за избор наставника и сарадника су усаглашени са критеријумом Националног савета за високо образовање.	+++	Обезбеђена перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника на факултету.	++
Квалитет наставника и сарадника се обезбеђује пажљивом селекцијом и избором на основу јавног поступка, уз обавезну проверу квалитета рада у настави.	++	Приликом избора наставника и сарадника у виша звања, у већој мери се вреднује научно-истраживачки рад, него педагошки рад наставника.	++
Студени докторских студија су укључени у реализацију националних научних пројеката, а најбољи имају могућност запослења на факултету.	+	Недостатак дугорочног програма за развој кадрова.	++
		Приликом вредновања педагошког рада наставника и сарадника узимају се у обзир само основне академске студије, а не и мастер, специјалистичке и докторске академске студије.	+
		Један број наставника не учествује на истраживачким пројектима/не остварује сарадњу са привредом.	+
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Награђивање аутора за постигнуте значајне резултате у земљи и иностранству.	+++	Претње да најбољи млади научни кадрови немају могућност да остваре академску каријеру.	++
Интензивирање сарадње са привредом са могућношћу реализације стручне праксе, укључивање представника привреде у реализацију стручних предавања, осмишљавање заједничких истраживачких активности усмерених ка решавању проблема у привреди.	+	Непрепознавање снаге конкуренције	+
Мобилност наставника и сарадника финансирана од стране међународних научних и стручних пројеката.	+		

Квантификација процене наведених елемената анализе је вршена по следећој скали: високо значајно → +++ ; средње значајно → ++ и мало значајно → +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7.

1. Допунити поступке и услове за избор наставника и сарадника;
2. Увести сврсисходне процедуре за систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;
3. Дефинисати дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка;

4. Дефинисати систематско увођење обука и тренинга за унапређење истраживачких и педагошких компетенција младих наставника и сарадника;
5. Дефинисати нове курсеве за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника;
6. Обезбедити финансирање едукативних радионица у циљу усавршавања квалификација наставног особља;
7. Континуирано пратити повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди;
8. Наставити праксу доделе годишњих новчаних награда за младе научнике, у циљу промовисања и подстицања младих кадрова;
9. Наставити праксу доделе годишњих признања за научни допринос за запослене на факултету, у циљу промовисања научно истраживачких активности свих наставника и сарадника;
10. Повећати мобилност наставног особља у циљу стицања додатних компетенција

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Прилог 7.1.](#) Правилник о избору наставника и сарадника

[Прилог 7.2.](#) Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

стандарди

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис:

Квалитет студената на на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Сагласно основним задацима и циљевима Пољопривредни факултет утврђује услове за упис студената и на основу тога врши избор кандидата за студије.

Предлог броја студената на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди усваја Наставно-научно веће и упућује Универзитету у Београду. Факултет расписује конкурс за упис на студије и обезбеђује потребне услове студентима за успешно савладавање студијских програма. Конкурс за упис објављује Универзитет у Београду преко средстава јавног информисања, на сајту Универзитета, а конкурс се објављује и на интернет страници Факултета. Конкурс садржи: број студената за студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Пољопривредни факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама, као и све потребне услове студентима за успешно савладавање студијског програма. Информатор Пољопривредног факултета садржи све неопходне информације везане за конкурс за упис на мастер академске студије, као и податке о расположивим студијским програмима. Кандидати су у могућности да све информације везане за упис прате и на веб страници Факултета као и на друштвеним мрежама (<https://www.instagram.com/agrif.bg>; <https://www.facebook.com/agrif.rs>). Информације се редовно ажурирају, што омогућава динамично праћење целокупне процедуре уписа), а на којој се налазе и детаљне информације о студијском програму.

Број студената који факултет уписује на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди је усклађен са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима.

Кандидати за упис на студијском програму мастер академских студија Заштите животне средине у пољопривреди не полажу пријемни испит. Редослед кандидата утврђује се на основу дужине студирања, успеха постигнутог на одговарајућим основним академским студијама и сродности завршених основних студија и студијског програма другог степена за који је кандидат конкурисао.

У прву годину на студијском програму мастер академских студија Заштите животне средине у пољопривреди могу да се упишу:

- кандидати који су претходно остварили најмање 240 ЕСПБ на основним академским студијама на Пољопривредном факултету или неком другом сродном факултету;
- кандидати који су стекли високо образовање завршетком основних студија у трајању од 8 семестара на Пољопривредном или неком другом сродном факултету.

Лица која долазе са сродних факултета или других одека Пољопривредног факултета дужна су да полажу допунске испите из уже струке које одређује одговарајуће веће катедре, ако је то прописано студијским програмом. Редослед кандидата на ранг листи за сваки студијски програм, утврђује се на основу укупно освојених бодова. Кандидати могу освојити укупно 100 бодова и то на основу опште просечне оцене, дужине студирања и сродности структуре студијских програма. Под општом просечном оценом подразумева се просечна оцена са основних студија помножена са 4; на основу оваквог рачунања, по овом основу кандидати могу стећи највише 40 бодова. На основу дужине студирања кандидати могу стећи највише 10 бодова. Кандидати који су завршили студије у року стичу по овом основу 10 бодова, а за сваку годину продужетка студирања одузима се један бод. На основу сродности структуре студијских програма кандидати могу стећи највише 50 бодова. За оцену сродности структуре студијских програма узимају се у обзир сви предмети претходно завршеног студијског програма. Оцену сродности структуре студијских програма врши надлежни стручни орган Факултета. Одлуку о упису лица са посебним потребама и припадника мањинских група, доноси Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са надлежним министарствима, на бази афирмативне акције. Особама са хендикепом се обезбеђује могућност полагања пријемног испита на начин прилагођен њиховим могућностима односно њима доступном облику, а у складу са објективним могућностима Факултета. На тај начин се обезбеђује једнакост и равноправност студената по свим основама. Равноправност студената, независно од расе, боје коже, пола, сексуалне оријентације, етничког, националног или социјалног порекла, језика, вероисповести, политичког или другог мишљења, статуса стеченог рођењем, постојања сензорног или моторног хендикепа и имовинског стања, загарантовани су

Статутом Факултета, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

На почетку сваког семестра на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди наставници у оквиру својих предмета, упознају студенте са структуром предмета и планом наставе, обавезама студената, начином провере знања и оцењивања.

На основу Правилника о правилима мастер академских студија јасно се може уочити да су методе оцењивања студената на свим предметима на студијском програму основних академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди тако конципиране да на одговарајући начин процењују исходе учења. Такође се на основу истих правилника уочава да су са пропозицијама оцењивања сви упознати на јасан и недвосмислен начин, као и да постоје механизми за процену и контролу процедура оцењивања. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура.

Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијског програма. У зависности од природе и структуре предмета, тежи се што адекватнијој расподели поена које студенти могу стећи испуњењем предиспитних обавеза (током наставе) и на завршном испиту.

Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду. Правилником о правилима мастер академских студија ближе се уређују правила студирања на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди која нису уређена Статутом Факултета и другим општим актима Универзитета у Београду и Факултета.

На почетку сваке школске године, наставници и сарадници су у обавези да за своје предмете истакну термине у свим испитним роковима у којима студенти могу да полагају. Такође су све катедре, као и сва Наставно-научна већа института обавезана да врше анализу пролазности студената у свим испитним роковима и да утврде мере за повећање пролазности, при чему је нарочито инсистирано на увођењу што више усклађених термина за полагање испита у свим роковима. Поред тога, уведене су сталне консултације са студентима које ће обављати наставници, асистенти и сарадници на свим предметима нарочито у остваривању предиспитних обавеза.

Пољопривредни факултет Универзитета у Београду обезбеђује одговарајући простор и опрему за квалитетно извођење свих облика наставе и учења на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Стандарди простора и опреме одговарају пољу друштвено-хуманистичких наука. Поред тога, обезбеђен је простор за административне послове, и то одговарајуће канцеларије за потребе студентске службе.

Пољопривредни факултет има одговарајућу библиотеку снабдевену потребним уџбеницима за извођење наставе и информационе ресурсе и сервисе које користи ради испуњења основних циљева и задатака. Факултет има библиотеку снабдевену научном и стручном литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научно-истраживачком раду на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Пољопривредни факултет у Београду је повезан у Академску мрежу Србије (АМРЕС) оптичким гигабитним линком преко чворишта Рачунарског центра Универзитета у Београду (РЦУБ). На тај начин обезбеђена је стална интернет конекција. Студентима је на располагању и e-learning систем базиран на Moodle (<http://cmoodle.agrif.bg.ac.rs>) и Microsoft платформама. Од стране наставника, сарадника и студената користе се и друге платформе (ZOOM, Google Classroom и др.). Платформе

су намењене студентима и наставницима као подршка у процесу извођења наставе у учионицама и на даљину.

Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Инфраструктура за студенте (студентски клуб, студентска служба, библиотека, читаонице и др.) испуњава захтеве који важе за високошколске институције. На Пољопривредном факултету постоји ресторан за исхрану студената у склопу Студентског центра. На основу заступљености у Комисији за обезбеђење, проверу и унапређење активности, активности основаних студентских организација и Студентског парламента и учешћа у раду Наставно-научног већа Факултета учешће студената у процени услова и организације студијског програма мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди је континуирано обезбеђено. У циљу додатног каријерног усавршавања студената и што бољег позиционирања на тржишту рада, Факултет је 2022. године оформио Центар за каријерни развој студената Пољопривредног факултета. У оквиру Центра организују се радионице, обуке, курсеви и слични догађаји у сарадњи са еминентним представницима привреде, а све са циљем подршке студентима Факултета, а где студенти студијског програма Заштита животне средине у пољопривреди врло активно учествују.

Оцена испуњености стандарда 8

Пољопривредни факултет испуњава стандард 8 тако што се квалитет студената на Пољопривредном факултету обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Факултет континуирано ради на подизању квалитета студената и омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом, обезбеђењем одговарајућих просторија, потребне опреме и материјалне и нематеријалне подршке. У наредном периоду Факултет је поставио као приоритетан циљ повећање успешности студирања на свим степенима студија.

SWOT анализа стандарда 8

У оквиру стандарда 8 методом SWOT анализе анализирани су и квантитативно оцењени следећи елементи:

1. Процедуру пријема студената;
2. Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама;
3. Рад на планирању и развоју каријере студената;
4. Доступност информација о студијама;
5. Доступност процедура и критеријума оцењивања;
6. Анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере;
7. Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма;
8. Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања;
9. Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере;
10. Студентско организовање и учествовање у одлучивању.

Табела 8.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Процедура пријема студената је јавна, транспарентна и у складу са Законом о	+++	Разлика у нивоу предзнања пријављених кандидата	+

високом образовању и стандардима; добро организована припремна настава			
У потпуности се поштује принцип једнакости и равноправности студената укључујући и студенте са посебним потребама	+++	У неким случајевима за студенте са сензорним или моторним хендикепом не постоје техничке могућности за потпуно задовољење захтева високог квалитета студирања	+
Квалитетан интернет странице установе са свим релевантним подацима везаним за студијске програме које се организују на Факултету	+++	Мала доступност информација о студијама у средствима јавног информисања	+
Факултет систематски прати пролазност по предметима	+++	Нередовно ажурирање података	+
Студентима је омогућено организовање и учешће у одлучивању, Заступљеност рада на планирању и развоју каријере студената	+++	Ангажовање мањег броја студената у студентским организацијама и одлучивању	+
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Укључивање већег броја кандидата у програме припремне наставе	++	Све израженије смањење предзнања које кандидати за упис на факултет имају, Опште снижавање критеријума за упис на факултет услед парирања конкуренцији	+++
Стварање услова за студенте са посебним потребама	+++	Мало интересовање студената са посебним потребама за студије	+
Презентација школе, студијских програма, програма пријемног испита и стандарда обезбеђења квалитета поред истицања на интернет страници Факултета, студијске програме треба непосредно и у електронској форми представити и потенцијалним кандидатима преко одговарајућих средњих школа најкасније до краја априла	+++	Недовољно јасна представа студената о исходима образовања на различитим студијским програмима на факултету	+
Квалитетне службе омогућавају унапређење праћења пролазности студената по предметима, програмима и годинама	+++	Недовољна примена корективних мера	+
Спремност да се унапреди студентско организовање	+++	Подељеност студентских организација	++

Квантификација процене наведених елемената анализе је вршена по следећој скали: високо значајно → +++ ; средње значајно → ++ и мало значајно → +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

1. Стварање свих услова за студенте са посебним потребама;

2. Побољшање презентације Факултета, студијских програма, програма пријемног испита и стандарда обезбеђења квалитета. Поред тога, потребно је истицати да акредитовани студијски програми омогућавају мобилност студената, што ће несумњиво унапредити промоцију факултета и допринети већој заинтересованости кандидата;
3. Унапредити садржај сајта Факултета на енглеском језику ради привлачења квалитетних страних студената кроз програме мобилности;
4. Унапређење праћења пролазности студената по предметима, студијским програмима и годинама;
5. Подржавање настојања студената за унапређење студентског организовања, укључивање већег броја студената у ван-наставне активности и рад студентских организација;
6. Даље унапређење неопходних активности по питању планирања и развоју каријере студената – интензивирати рад Центра за развој каријере;

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената на студијском програму по годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за студијски програм по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

стандарди

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Опис:

Пољопривредни факултет - Универзитета у Београду је усвојио општи акт о уџбеницима - Правилник о издавачкој делатности, уџбеницима и другој наставној литератури. Овим Правилником, у складу са Законом о публикацијама и Статутом Факултета, уређена је издавачка делатност Факултета: припремање, одобравање, издавање и употреба уџбеника и друге наставне литературе на Факултету, поступци за праћење квалитета и вредновање током употребе у наставном процесу, као и друга питања везана за издавачку делатност. У складу са одредбама Закона о обавезном примерку публикација и Правилника о достављању обавезног примерка електронских публикација депозитним библиотекама и њиховом коришћењу усвојено је одговарајуће Упутство.

Циљ издавачке делатности Факултета је да се студентима свих степена студија обезбеде основни уџбеници и допунска уџбеничка литература која ће на сигуран начин побољшати квалитет наставе и унапредити процес образовања на Факултету. Издавачка делатност Факултета обухвата издавање публикација за све видове стручног усавршавања. Програм издавачке делатности у области уџбеничке и приручне литературе доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог Одбора за издавачку делатност. Већа катедри утврђују уџбеничку литературу коју студент може

да користи за савладавање садржаја одређеног предмета сваке године. Наставни материјал може бити из интерног или екстерног извора. Интерни извори су они материјали чији су аутори бивши и садашњи професори Факултета, док се екстерни односе на уџбенике и другу литературу чији су аутори са друге високошколске установе у земљи или иностранству.

У складу са општим актом, Факултет прати, оцењује квалитет уџбеника, литературе и других учила на на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ). Контролу квалитета врше рецензенти, катедра и одговарајућа Наставно - научна већа Института, као и Одбор за издавачку делатност. У току коришћења уџбеника, контролу квалитета врше и студенти кроз одговарајуће анкете у вези са оценама стања на појединачним предметима.

Уџбеници који се користе као извор наставне и испитне материје на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди које издаје Факултет, према Правилнику, морају поштовати одређене стандарде структуре. Свако поглавље, поред основног текста, треба да садржи:

- циљ поглавља или шта ће студент сазнати у њему или како ће проучавање поглавља допринети унапређењу знања и способности студента,
- резиме поглавља,
- питања за проверу знања или дискусију,
- пример, вежбу, симулацију, илустрацију, задатак, случај из праксе на почетку поглавља и/или крају поглавља и/или интегрисан у текст поглавља. Изузетак могу бити једино уџбеници на предметима на којима постоје збирке задатака, примера, случајева из праксе или други материјали који служе за вежбање студената,
 - напомене,
 - литературу и референце на један од три начина:
 - ✓ референце у фуснотама на свакој страни уз обавезну библиографију на крају поглавља или на крају уџбеника,
 - ✓ референце у енднотама на крају поглавља уз необавезну библиографију на крају уџбеника,
 - ✓ референце у заградама интегрисане у текст уз обавезну литературу у енднотама и необавезну библиографију на крају уџбеника.
 - Уџбеник, који издаје Факултет, према Правилнику, треба да садржи:
 - ✓ предговор са циљевима, структуром и планом излагања у уџбенику.
 - Препоручује се да уџбеник који издаје Факултет, садржи:
 - ✓ речник (дефинише главне појмове у уџбенику,
 - ✓ индекс појмова,
 - ✓ индекс имена.

Уџбеник мора бити јасан и разумљив студентима. Наставна материја у уџбенику мора бити изложена на начин који студент може лако разумети. Уџбеник мора бити логично структуриран. Делови, поглавља или друге целине морају бити заокружене и повезане, а њихов редослед мора бити логичан. Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12

часова дневно.

Пољопривредни факултет - Универзитета у Београду има библиотеку снабдевену потребним уџбеницима за извођење наставе и информационе ресурсе и сервисе које користи ради испуњења квалитетне наставе и учења на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Библиотека располаже са 163 библиотечке јединице из области из које изводи наставни процес, међу којима су 141 основно наставно средство (уџбеници, скрипта, збирке), 22 помоћна наставна средства (приручници, енциклопедије, речници, атласи). Факултет обезбеђује покривеност свих предмета на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима. Учила и помоћна наставна средства су расположиви у броју довољном да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди.

Централна библиотека на Факултету обједињује литературу из свих области које се изучавају на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди као што су: Хемија, Физика, Биохемија, Ботаника, Зоологија, Математика, Статистика, Раунарство и информатика, Страни језици, Генетика и оплемењивање биљака, Педологија, Наводњавање пољопривредних култура, Агрохемија, Физиологија и исхрана биљака, Опште ратарство, Посебно ратарство, Повртарство, Микробиологија, Метеорологија, Крмно биље, Фитопатологија, Ентомологија, Фитофармација, Хербологија, Воћарство, Виноградарство, Пчеларство, Хортикултура, Сточарство, Мелиорације, Геологија са хидрогеологијом, Геодезија, Заштита и коришћење вода, Системска анализа и менаџмент вода, Социологија, Пољопривредна техника, Економија, Економика пољопривреде са задругарством, Маркетинг и тржите пољопривредно-прехрамбених производа, Рачуноводство и економика пољопривредних газдинстава и Менаџмент и организација у пољопривреди. Поред наставне литературе библиотека Пољопривредног факултета располаже бројним публикацијама из области биотехничких наука (технолошког инжењерства) које помажу квалитетнијем образовању и високом нивоу информисаности о најновијим достигнућима у науци и струци како студената тако и наставног особља. Рад Библиотеке је регулисан Правилником о раду. Њиме је јасно утврђен поступак за набавку, пријем, инвентарисање и каталогизовање библиотечког фонда, неопходна обука наставника, сарадника и студената у циљу ефективног коришћења библиотеке и осталих информационих ресурса, начин коришћења библиотечког фонда, начин коришћења читаонице. На основу Правилника врши се периодично проверавање квалитета и унапређење библиотечких ресурса.

У библиотеци је у одговарајућем обиму заступљена страна литература и одговарајућем облику приступ истој за потребе реализације наставе и учења на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. У библиотеци постоји база података о библиотечким јединицама у високошколској установи, одбрањеним специјалистичким радовима, магистарским тезама и докторских дисертацијама. За потребе својих корисника, библиотека има развијену међубиблиотечку сарадњу са другим библиотекама у земљи, а преко Народне библиотеке Србије и са библиотекама у иностранству. Информације о библиотечком материјалу, корисник може да добије телефоном, уз стручну помоћ библиотекара.

Пољопривредни факултет - Универзитета у Београду повезан је у Академску мрежу Србије (АМРЕС) оптичким гигабитним линком преко чворишта Рачунарског центра Универзитета у Београду (РЦУБ). На тај начин обезбеђена је стална интернет конекција за потребе реализације наставе и учења на свим студијским програмима укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Локална рачунарска мрежа

(LAN) садржи:

- преко 500 мрежних прикључних места (Cat 5e);
- 45 управљива L2 switch-а;
- 1 L3 switch;
- 2 firewall-а Cisco ASA 5100 и
- 52 Wi-Fi приступне тачке (AP).

Wi-Fi мрежом (Eduroam и CASA пројект) покривена је свака учионица, слушаоница, сала, амфитеатар и библиотека са свим читаоницама. Овом мрежом покривени су и сви главни улази и холови испред свих амфитеатара и учионица, укључујући и кафе клуб.

У оквиру физичке LAN инфраструктуре логички је распоређено 15 сервера под Windows и Linux оперативним системом са преко 800 активних десктоп и лаптоп рачунара регистрованих у MS Активном директоријуму, логички распоређених у 18 подрежа.

Студентима на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди на располагању су рачунарске и наставничке учионице/лабораторије, као и инфопулт терминали:

- Статистичка лабораторија AEKLAB (нова зграда, IV спрат) са 20 рачунара;
- Лабораторија агроекономије Tempus CD_JEP_400067-2005 (нова зграда, IV спрат) са 16 рачунара;
- Студентски рачунарски центар (стара зграда, галерија) са 24 рачунара и принт сервером;
- Студентска читаоница - библиотека (нова зграда, V спрат - галерија) са 9 рачунара;
- Вежбаоница за ботанику (стара зграда, II спрат) са 18 рачунара;
- Лабораторија за зоотехнику (нова зграда, III спрат) са 6 рачунара;
- Moodle учионица (нова зграда, V спрат - галерија) са 12 рачунара и
- Инфопулт терминал за студенте (хол факултета) са 4 рачунара.
- Учионица за прецизну пољопривреду са 8 рачунара.

Укупно студенти свих степена студија могу да користе 120 рачунара. У свим учионицама рачунари су повезани на мрежу факултета и имају сталан приступ интернету.

Студентима је на располагању и е-learning систем базиран на платформама Moodle и Microsoft Office 365. Намењен је студентима и наставницима као подршка у процесу извођења наставе. Интернет адреса платформе за учење на даљину је <http://imoodle.agrif.bg.ac.rs> и тренутно има преко 4000 регистрованих корисника који прате преко 50 постављених курсева. За време ванредне ситуације због коронавирусне пандемије уведена је online настава која је реализована поред коришћењем Moodle платформе, ZOOM, Microsoft Office 365, Google Classroom, Google Hangouts, Webex и Skype платформа.

На серверима факултета постављена је и Atutor платформа за учење на даљину, у оквиру Tempus пројекта. Интернет адреса платформе је <http://tempus.agrif.bg.ac.rs/learning>. Информациони систем библиотеке Пољопривредног факултета – Универзитета у Београду заснива се на 2 базе података: CDS/ISIS бази података, уз коришћење WINISIS софтвера за управљање и COBISS базе која чини саставни део ВБС. Систем тренутно чини девет рачунара за запослене на факултету и четири рачунара за раднике у библиотеци. Ови раунари формирају интранет мрежу библиотеке, која је истовремено део академске рачунарске мреже Универзитета у Београду, те путем ње Факултетр има приступ глобалној рачунарској мрежи – интернету. Путем интернета библиотека остварује сарадњу са Народном библиотеком Србије и њеним ресурсима. Библиотека је део Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку часописа (КОБСОН), тако да је наставницима и

сарадницима доступно око 35000 наслова иностраних часописа, односно 22 издавача и сервиса. Библиотекари редовно посећују стручне семинаре у Народној библиотеци Србије и осталим центрима у земљи.

Поред интернет странице факултета, електронска издања појединих уџбеника али и других научних и стручних публикација наставника и сарадника Пољопривредног факултета доступни су у новоформираном Репозиторијуму факултета под називом AgroSpace. Овај дигитални репозиторијум омогућава отворени приступ публикацијама, као и осталим резултатима насталим као резултат научно-истраживачког рада на Пољопривредном факултету, а приступ је омогућен на следећој адреси: <https://aspace.agrif.bg.ac.rs/>

SWOT анализа

Методом SWOT анализе установа је анализира и квантитативно оценила следеће елементе:

1. Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему;
2. Покривеност предмета уџбеницима и училима;
3. Структуру и обим библиотечког фонда;
4. Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа);
5. Број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама;
6. Адекватност услова за рад (простор, радно време).

Табела 9.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Квалитетан Правилник о издавачкој делатности, уџбеницима и другој наставној литератури	+++	Скромне материјалне могућности Факултета за штампање уџбеника и наставне литературе	++
Студијски програми су на одговарајући начин покривени уџбеницима и училима	+++	Поједини изборни предмети нису покривени наменски писаном литературом. Недовољно коришћење литературе на енглеском језику од стране студената.	++
Библиотечки фонд је на прихватљивом нивоу	++	Све мање средстава за даље обогаћивање библиотечког фонда	+++
На факултету постоје задовољавајући информатички ресурси за обављање научно-истраживачких и образовних активности	++	Недовољно средстава за даље осавремењавање информатичких ресурса	+
Број и стручност запослених у библиотеци и другим релевантним службама су усклађени са националним и европским стандардима у овој области	++	Недовољно средстава за проширење обима стручног усавршавања запослених у библиотеци и другим релевантним службама	++

На Факултету постоје адекватни услови за рад; радно време библиотеке и читаонице је прилагођено студентима и наставном особљу	+++	Недовољно средстава за даље проширивање и опремање простора	+
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Континуирани рад на побољшању уџбеничких материјала и унапређење Правилника о издавачкој делатности	+++	Уџбенички материјал чији издавач није Факултет у појединим случајевима није усклађен са планом и програмом предмета	+
Унапређење издавачке делатности на Факултету чиме би се повећала мотивисаност наставника за издавање различитих форми наставног материјала	+++	Непоштовање права на интелектуалну својину утиче на немотивисаност наставника за писање уџбеника за изборне предмете које бира мали број студената. Превелика продукција наставног материјала због референтног критеријума за изборе у виша наставна звања може допринети смањењу квалитета наставног материјала.	++
Спремност наставника да уступају своје уџбеничке материјале и без надокнаде. Мотивисање и подстицање пријатеља Факултета на улагање и усавршавање библиотечких ресурса кроз различите облике сарадње и донације.	+	Недовољна материјална средства која надлежно министарство опредељује за редован рад Факултета	++
Даље умрежавање омогућава квалитетнију искоришћеност информатичких ресурса	++	Могуће смањење обима финансијских средстава за потребе стручног усавршавања запослених у у библиотеци и другим релевантним службама	+++
Додатно стручно усавршавање запослених у библиотеци и другим релевантним службама кроз укључивање у међународне пројекте (Erasmus и слично)	++		
Изузетна ангажованост запослених у библиотеци	+++		

Квантификација процене наведених елемената анализе је вршена по следећој скали: високо значајно → +++ ; средње значајно → ++ и мало значајно → +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

1. Дефинисати план континуираног рада на унапређењу квалитета уџбеника;
2. Унапредити издавачку делатност на Факултету и повећати мотивисаност наставног особља за издавање различитих облика материјала за наставу и учење;

3. Наставити умрежавање које омогућава квалитетнију искоришћеност информатичких ресурса;
4. Континуирано обogaћивати библиотечки фонд у складу са потребама студената, наставника и сарадника;
5. У рачунском центру вршити сталну имплементацију нових информационих и комуникационих технологија;
6. Континуирано унапређивати компетентност и мотивисаност запослених у библиотеци и другим релевантним службама;
7. Континуирано евидентирање публикација запослених на Факултету у репозиторијуму Пољопривредног факултета AgroSpace, било да је реч о уџбеницима, монографијама, поглављима у књизи или нечем другом, односно унос свих научно-истраживачких резултата са свим релевантним подацима (аутори, година публикације, категорија и наслов резултата).
8. Обезбедити континуирану обуку запослених и студената за ефикасно коришћење расположивих информатичких ресурса; и
9. Подстицати развој сопствене штампариие.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници на студијском програму (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

[стандарди](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис

Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке на Факултету је обезбеђен за све студијске програме укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и праћењем и провером њиховог рада у складу са Статутом Факултета и Законом о високом образовању. Детаљни описи организационе структуре и процедура система обезбеђења квалитета на Пољопривредном факултету дати су детаљно у анализи стандарда 3 код самовредновања високошколске установе. У истом стандарду наведене су организационе јединице и њихов делокруг рада, као и координација и контрола њиховог рада.

У општем акту Факултета регулисане су основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, Студентског парламента и стручних служби што је детаљно описано у стандарду 3 код самовредновања високошколске установе.

Пољопривредни факултет има организациону структуру и систем управљања који у потпуности обезбеђују остварење основних задатака и циљева. Овлашћења и одговорности органа управљања, стручних органа, као и студентског парламента утврђени су Статутом Факултета. Ради ефикаснијег извршавања делатности Факултета и остваривања што бољих резултата, а у

складу са карактером и процесом рада, запослени на Факултету су организовани у следеће организационе јединице, које немају статус правног лица:

1. Наставни одсеци;
2. Институтути;
3. Катедре;
4. Огледно добро;
5. Централна лабораторија Пољопривредног факултета;
6. Стручна служба.

По потреби се на Факултету могу образовати и друге организационе јединице које немају статус правног лица. Лабораторије које се образују ради обављања послова за које је потребна акредитација могу се образовати као посебна организациона јединица Факултета или као радна јединица у оквиру организационе јединице Централна лабораторија Пољопривредног факултета. Наставна делатност Факултета обавља се у оквиру одсека. Сва питања наставне делатности одсека разматра и о њима одлучује Наставно-научно веће одговарајућег института. На Факултету постоје следећи одсеци:

1. Одсек за ратарство;
2. Одсек за воћарство и виноградарство;
3. Одсек за хортикултуру;
4. Одсек за зоотехнику;
5. Одсек за мелиорације земљишта;
6. Одсек за фитомедицину;
7. Одсек за пољопривредну технику;
8. Одсек за прехранбenu технологију; и
9. Одсек за агроекономију.

У оквиру одсека, а у складу са студијским програмима одсека, реализују се одговарајући степени студија. Радом одсека руководи директор института.

За организовање и извођење научно-истраживаког рада и студија Факултет има следеће институте:

1. Институт за ратарство;
2. Институт за хортикултуру;
3. Институт за зоотехнику;
4. Институт за земљиште и мелиорације;
5. Институт за фитомедицину;
6. Институт за пољопривредну технику;
7. Институт за прехранбenu технологију и биохемију;
8. Институт за агроекономију.

Институт чине сви запослени у њему. Радом института руководи директор института, кога из реда наставника именује и разрешава декан решењем, на предлог Наставно научног већа института, на период од три школске године. Директор института је по функцији председник Наставно–научног већа института. Директор института за свој рад одговара Наставно-научном већу института и декану. Пољопривредни факултет има 29 катедри. Катедру чине наставници, сарадници и остала запослена лица. Радом катедре руководи шеф катедре, кога бира и разрешава Веће катедре, из реда професора, на период од три школске године, тајним гласањем.

Студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди по питању наставне делатности припада свим одсецима и институтима. Сва питања наставне

делатности студијског програма разматра и о њима одлучује Веће за мултидисциплинарне студије.

Ради организовања и извођења појединих облика наставе, практичне обуке и научно-истраживачког рада, Факултет организује огледно добро Пољопривредног факултета Радмиловац (у даљем тексту: ОДПФ "Радмиловац") као базе наставног и научног рада. На ОДПФ "Радмиловац" изводи се део теоријске и практичне наставе, стручна, техничко-технолошка, радна и производна пракса и други облици рада у остваривању програма и планова наставе из предмета студија првог, другог и трећег степена за потребе Факултета и других корисника. У циљу обезбеђења квалитетног нивоа наставе на ОДПФ "Радмиловац" се подижу колекције одређених врста биљака са производним сортама и гаје животиње за извођење научно-истраживачког рада и за угледно и огледно газдовање. На ОДПФ "Радмиловац" организује се наставни, научно-истраживачки и стручни рад.

Услови и начин рада Централне лабораторије Пољопривредног факултета (у даљем тексту: ЦППФ) ближе се уређују општим актом у складу са законским прописима.

У оквиру организационе јединице Стручна служба, обављају се правни, кадровски и општи послови, послови за потребе студија, финансијско-рачуноводствени послови, послови библиотеке са документацијом, техничко-набавни, издавачки и други послови који обезбеђују услове за несметано одвијање наставног, научно-истраживачког и стручног рада на Факултету.

Стручну службу Факултета чине организациони делови:

1. Служба за правне, кадровске и опште послове;
2. Служба за финансијске и рачуноводствене послове;
3. Студентска служба;
4. Служба за техничке и набавне послове;
5. Служба за издавачке послове;
6. Служба за информационе технологије и
7. Библиотека.

Декан је орган пословођења Факултета. Декан има права и обавезе прописане законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Декану у раду помажу продекани у складу с одредбама Статута. Факултет има три продекана из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету и то: за наставу, за науку и међународну сарадњу и за финансије и сарадњу са привредом, као и једног студента продекана. Продекане из реда наставника бира Савет факултета, тајним гласањем, на предлог декана, већином гласова укупног броја чланова. Студента продекана бира Савет факултета, на предлог Студентског парламента факултета, већином гласова укупног броја чланова.

Орган управљања Факултета је Савет факултета. Савет факултета (у даљем тексту: Савет) има 27 чланова од којих 15 чланова бирају запослени на Факултету и то: 12 чланова бира Веће Факултета, а предлажу их Наставно-научна већа института. Наставно-научна већа института предлажу Већу Факултета по једног кандидата из реда наставника и једног кандидата из реда сарадника. Веће Факултета бира са сваког Института по једног члана из реда наставника, а из реда сарадника укупно четири члана. Два члана бира ненаставно особље и то једног члана из реда запослених у ОЈ Стручна служба и једног члана из реда запослених на институтима, на збору запослених већином гласова присутних, једног члана бирају запослени у ОЈ ОДПФ "Радмиловац" на збору запослених већином гласова присутних, четири члана бира Студентски парламент и осам чланова именује оснивач.

Студентски парламент Факултета бира чланове Савета из реда студената који су по први пут

уписали годину у школској години у којој се избор врши и који редовно испуњавају своје обавезе у студирању. Студентски парламент Факултета ближе уређује поступак кандидовања и начин спровођења гласања.

Оснивач именује чланове Савета из реда истакнутих личности из научне, односно стручне области у којој је Факултет, као и из просвете, културе, уметности или привреде, који нису запослени, нити на други начин радно ангажовани на Факултету. Мандат чланова Савета траје три године. Изузетно, мандат чланова Савета – представника студената траје једну годину.

Стручни органи Факултета су:

1. Наставно - научно веће Факултета;
2. Изборно веће Факултета;
3. Наставно - научно веће института;
4. Веће катедре.

Наставно - научно веће Факултета (Веће Факултета) је највиши стручни орган Факултета и чине га наставници и асистенти Факултета који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету. Веће Факултета има 48 чланова и то 6 представника са сваког института и чине га:

- директори института;
- шефови катедри (највише 5 са сваког института);
- представници института (са института који имају мање од 5 шефова катедри).

Када одлучује о питањима која се односе на обезбеђење квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, састав Већа факултете се проширује за 20% представника студената, укључујући представнике сарадника у настави, које бира Студентски парламент факултета, у складу са статутом.

Веће Факултета има следеће сталне одборе и комисије:

1. Одбор за наставу;
2. Одбор за докторске студије;
3. Одбор за развој, научну, стручну сарадњу и целоживотно учење;
4. Одбор за издавачку делатност;
5. Комисију за спровођење пријемних испита;
6. Комисију за међународну сарадњу;
7. Комисију за обезбеђивање, праћење и унапређење квалитета.

Изборно веће Факултета чине наставници који су у радном односу са најмање 70% радног времена на Факултету. Изборно веће Факултета:

1. утврђује предлог за избор у звања наставника;
2. врши избор у звања сарадника;
3. одређује комисије за писање реферата о кандидатима за избор у звања наставника и сарадника.

Наставно-научно веће института чине сви наставници (редовни професори, ванредни професори, доценти) и сарадници (асистенти са докторатом, асистенти, сарадници у настави) који су чланови катедри у саставу института и у радном односу на Факултету.

Веће катедре чине наставници и сарадници (асистенти са докторатом, асистенти и сарадници у настави) који изводе наставни и научни рад из предмета у саставу катедре и који су у радном

односу на Факултету. Студентски парламент Факултета је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету.

Студентски парламент бирају непосредно, тајним гласањем, студенти уписани у школској години у којој се врши избор на студијске програме који се реализују на Факултету.

Пољопривредни факултет има ненаставно особље које својим стручним и професионалним радом обезбеђује успешну реализацију студијских програма, као и свих осталих основних задатака и циљева високошколске установе. Организационе јединице Факултета, њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола, утврђени су Статутом Факултета и Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Ненаставно особље Факултета организовано је у одговарајуће стручне службе које својим стручним и професионалним радом дају подршку реализацији основних задатака и циљева високошколске установе. Стручним службама руководи секретар Факултета који је дипломирани правник.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђени су општим актом високошколске установе и правилником о организацији и систематизацији послова и доступни су јавности.

Квалитет рада органа управљања, стручних органа и студентског парламента периодично се оцењује и на основу оцена по потреби усваја се предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада. При томе посебно се прати и оцењује однос органа управљања, стручних органа и студентског парламента према студентима, као и њихова мотивација у раду са студентима.

SWOT анализа

У оквиру стандарда методом SWOT анализе установа је анализира и квантитативно оценила следеће елементе:

1. Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа;
2. Дефинисаност организационе структуре;
3. Праћење и оцењивање квалитета управљања устаномом, уз мере за унапређење;
4. Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
5. Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;
6. Доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања;
7. Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља.

Табела 10.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Факултет обезбеђује потребан број и квалитет ненаставног особља	+++	Дисконтинуитет у систему праћења и примени мера за унапређење квалитета ненаставног особља	+
Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су јасно дефинисане	+++	Недовољна усклађеност рада органа управљања, пословођења и стручних органа	+
На Факултету се редовно прати и оцењује квалитет управљања и рад стручних служби	++	Поједине информације о раду ненаставног особља нису редовно ажуриране и дате на увид	++
Рад стручних служби и органа управљања је подложен оцени осталих	+	Ниска заинтересованост и мотивисаност ненаставног особља за	++

запослених на Факултету		перманентно усавршавање и образовање	
Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу могућност за перманентно образовање и усавршавање	++	Ограничене могућности за напредовање ненаставног особља	+
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Спремност да се унапређује квалитет управљања институцијом и рад стручних служби и ненаставног особља	++	Честе промене прописа о раду високошколских установа	+++
Стварање подстицајног окружења за активнију партиципацију ненаставног особља у систему квалитета установе	++	Све већа оптерећеност ненаставног особља сложеном и обимном администацијом	++
Могућност партиципације ненаставног особља у програмима размене и усавршавања	++	Смањена мотивисаност ненаставног особља за обављање послова и радних задатака	+
Изградња система који ће мотивисати ненаставно особље на интензивнију обуку и едукацију	+		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

1. Преиспитати организациону структуру и извршити промене у складу са потребама подизања нивоа квалитета у свим областима контроле квалитета;
2. Унапредити квалитет управљања дефинисањем превентивних и корективних мера;
3. Унапредити квалитет стручних служби и компетенције ненаставног особља;
4. Извршити свеобухватну анализу дугогодишње кадровске политике на Факултету као основу за израду нове систематизације радних места, планирање радних места и будуће промене систематизације ускладити са стандардима акредитације и самовредновања, извршити темељну анализу заступљености ненаставног особља по институтима и службама и према потреби, а у складу са могућностима у вези са профилом и степеном стручности евентуално вршити прераспodelу.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.а](#) Извештај о вредновању рада Факултета

[Прилог 10.2.б](#) Извештај о вредновању рада управљачке структуре, органа управљања, стручних органа и рада ненаставног особља

[стандарди](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Опис

Пољопривредни факултет-Универзитета у Београду обезбеђује одговарајући простор и опрему за квалитетно извођење свих облика наставе и учења на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Квалитет простора и опреме на Факултету

се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру. Факултет поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и друге просторије за квалитетно обављање наставе и учења на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Величина, доступност и квалитет свих простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе. Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе и научно-истраживачки рад. Посматрано у целини, Факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди.

Наставни процес се на Факултету одвија у две смене, преподне углавном на првом, а послеподне на осталим степенима студија. Будући да студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди припада другом степену, настава се одвија углавном послеподне. Према планираном броју студената на свим степенима високошколског образовања за акредитацију, који износи 4420 (на основним студијама 3580, на мастер студијама 450, на специјалистичким студијама 24 и на докторским студијама 366 студената) и укупном простору од 25961 м², Факултет располаже са 5,87 м² бруто простора по студенту.

Факултет обезбеђује одговарајуће место у амфитеатру, учионици и лабораторији за сваког студента будући да располаже са укупним капацитетом од 4445 места за студенте у једној смени. Консултације за мастер студије за мањи број од 5 студената на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди се углавном одржавају у договору са наставним особљем, и пре и после подне.

Пољопривредни факултет обезбеђује одговарајуће амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге одговарајуће просторије за извођење наставе на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, као и библиотечки простор и читаоницу, у складу са потребама образовног процеса поља друштвено-хуманистичких наука. Настава на свим студијским програмима првог, другог и трећег степена студија се одвија у укупно 11 амфитеатара, 10 предаваоница (слушаоница), 21 вежбаоница, 86 лабораторија, 3 рачунарске лабораторије и једној учионици, 8 библиотека, 3 студентске радионице, 9 помоћних кабинета, 2 учионице и једну салу за конференције на ОДПФ "Радмиловац" (укупно простора 3448 м² на ОДПФ "Радмиловац"). Факултет располаже са 8 просторија у којима се одржавају одбране завршних радова и седнице тела Факултета.

За наставу на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди студентима су на располагању наведени амфитеатри, предаваонице, вежбаонице, рачунарске лабораторије, учионице и библиотеке. Пољопривредни факултет обезбеђује одговарајући радни простор за наставнике и сараднике. Простор свих кабинета је одговарајући за одржавање консултација и усмених испита на свим степенима студија, а већина кабинета је специјализована и опремљена за одржавање наставе у мањим групама на другом и трећем степену студија.

Факултет у целини за подршку реализацији наставне, научно-истраживачке и стручне делатности обезбеђује за све институте, заједнички простор за административне и друге послове, и то за студентску службу одговарајуће канцеларије површине од укупно 150 м², канцеларије за финансијско-рачноводствену службу са укупном површином 150 м², просторију за писарницу и архиву површине 112 м², канцеларију за секретара површине 26 м², канцеларију за секретарицу декана површине 26 м², канцеларију за декана површине 26 м², простор за техничку подршку од 50 м², свечану салу са 101 местом и површине 105 м², ресторан за студенте површине 500 м² и 160 места, просторију за техничку службу површине 20 м², магацин површине 60 м², 2 гараже за факултетски аутобус и службена возила површине 390 м² и 3 просторије за штампарију, укупне

површине од 100 м².

Факултет поседује централну библиотеку површине 200 м², наставничку читаоницу и студентску читаоницу површине 476 м² са 208 места и 8 библиотека површине 483 м² и 145 места. Пољопривредни факултет има укупно преко 600 рачунара у кабинетима наставног особља, рачунарским учионицама и лабораторијама са опремом и сви су са континуираним прикључком на интернет. За рад студентског парламента и студенских организација Факултет је обезбедио адекватне просторије површине 60 м².

Целокупна настава и истраживања се одвијају у простору на коме је носилац права коришћења Пољопривредни факултет у Београду, у оквиру Универзитета у Београду. Целокупан простор има употребну дозволу за обављање наставно-научне делатности и у складу са тим задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Простор је приступачан за студенте и наставно особље, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности ("Сл. гласник РС", бр. 46/2013) односно принципом универзалног дизајна.

У рачунарским лабораторијама и учионицама на Факултету има укупно 120 рачунара који су на располагању свим студентима на Факултету укључујући и студенте заштите животне средине у пољопривреди. Целокупна опрема је безбедна за рад и извођење наставе у складу са здравственим и сигурносним стандардима о чему су студенти и наставно особље посебно обавештени преко упутства за коришћење. Осим тога, Факултет сваке године за све наставнике и сараднике организује обуку за противпожарну заштиту према Закону о безбедности на раду. Поступак одржавања опреме је дефинисан одговарајућим документима.

Пољопривредни факултет има одговарајућу библиотеку снабдевену потребним уџбеницима за извођење наставе и информационе ресурсе и сервисе које користи ради испуњења основних циљева и задатака на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Факултет има библиотеку снабдевену научном и стручном литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научноистраживачком раду. Факултет обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеником литературом, училима и помоћним наставним средствима на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Учила и помоћна наставна средства су расположиви у броју довољном да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Институте користе у оквиру Факултета информациону - комуникациону опрему која је неопходна за студирање на свим степенима студија и за научноистраживачки рад. У циљу ефикасног коришћења библиотеке и осталих информационих ресурса Факултет обезбеђује неопходну обуку наставника, сарадника и студената.

У централној библиотеци налази се литература која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научноистраживачком раду на студијским програмима свих степена студија. Постоји велики број приручника, енциклопедија, зборника радова и речника - потребних за студије на свим нивоима и за научно-истраживачки рад. Централна библиотека на Факултету обједињује литературу из свих области које се изучавају на модулима студијског програма мастер академских студија из заштите животне средине у пољопривреди. У библиотеци је у одговарајућем обиму заступљена страна литература и одговарајућем облику приступ истој. У библиотеци постоји база података о библиотечким јединицама у високошколској установи, одбрањеним специјалистичким радовима, магистарским тезама и докторских дисертацијама. За потребе својих корисника, библиотека има развијену међубиблиотечку сарадњу са другим библиотекама у земљи, а преко Народне библиотеке Србије и са библиотекама у иностранству. Информације о библиотечком материјалу, корисник може да добије уз стручну помоћ библиотекара.

Пољопривредни факултет у Београду повезан је у Академску мрежу Србије (АМРЕС) оптичким

гигабитним линком преко чворишта Рачунарског центра Универзитета у Београду (РЦУБ). На тај начин обезбеђена је стална интернет конекција. Wi-Fi мрежом (Eduroam и CASA пројект) покривена је свака учионица, слушаоница, сала, амфитеатар и библиотека са свим читаоницама. Укупно студенти свих степена студија могу да користе 120 рачунара.

Студентима је на располагању и e-learning систем базиран на Moodle платформи. Намењен је студентима и наставницима као подршка у процесу извођења наставе. Интернет адреса платформе за учење на даљину је <http://cmoodle.agrif.bg.ac.rs> и тренутно има преко 4000 регистрованих корисника који прате 113 курсева. На серверима факултета постављена је и Atutor платформа за учење на даљину, у оквиру Tempus пројекта. Интернет адреса платформе је <http://tempus.agrif.bg.ac.rs/learning>.

Информациони систем библиотеке Пољопривредног факултета заснива се на 2 базе података: CDS/ISIS бази података, уз коришћење WINISIS софтвера за управљање и COBISS базе која чини саставни део ВБС. Систем тренутно чини девет рачунара за запослене на факултету и четири рачунара за раднике у библиотеци. Ови раунари формирају интранет мрежу библиотеке, која је истовремено део академске рачунарске мреже Универзитета у Београду, те путем ње Факултетр има приступ глобалној рачунарској мрежи – интернету. Путем интернета библиотека остварује сарадњу са Народном библиотеком Србије и њеним ресурсима. Библиотека је део Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку часописа (КОБСОН), тако да је наставницима и сарадницима доступно око 35000 наслова иностраних часописа, односно 22 издавача и сервиса. Библиотекари редовно посећују стручне семинаре у Народној библиотеци Србије и осталим центрима у земљи.

За извођење практичне наставе на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне базе, као и наставно-научне базе у привреди. Осим тога Факултет поседује наставне лабораторијаме, има и научне и истраживачко-развојне лабораторије, научно-стручне центре и истраживачко развојне и иновационе јединице. У оквиру сарадње са привредом Факултет је ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима потписао уговоре о пословној сарадњи и обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у око 20 одговарајућих предузећа. Факултет у свом саставу поседује више просторија опремљених савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала). Свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

SWOT анализа

У оквиру стандарда методом SWOT анализе анализирани су и квантитативно оцењени следећи елементи:

1. Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената;
2. Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме;
3. Усклађеност капацитета опреме са бројем студената;
4. Рачунарске учионице

Табела 11.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
------------------	-----------------

Факултет располаже са довољно простора за обављање наставног процеса према стандардима за акредитацију	+++	Мањи део истраживачке и друге опреме је застарео, али још увек употребљив	+
Постојање адекватне техничке, лабораторијске и друге опреме за потребе наставног процеса, научних истраживања и обављање стручне делатности за које је Факултет регистрован	+++	Недовољан приступ свих студената рачунарским учионицама (посебно на основним студијама)	+
Капацитет опреме је усклађен са бројем студената	++	Нерегулисане процедуре за набавку и лиценцирање софтверских пакета	++
Факултет поседује одговарајуће рачунарске учионице	++		
Део просторних капацитета је реновиран	++		
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Набавка опреме на основу националних и међународних пројеката чиме се побољшава техничка опремљеност за извођење наставе	+	Велика површина Факултета захтева већа средства за инвестиционо и текуће одржавање, грејање и друге трошкове	++
Акредитација лабораторија за пружање услуга трећим лицима и тако обезбеђеним средствима куповина нове опреме	++	Недовољно средстава из фондова ресорних министарстава и других екстерних извора за одржавање простора и унапређење опреме	+
Повезивање са привредним организацијама и њихово подстицање за донирање наставних средстава	+	Промене у прописима које регулишу располагање Факултета са сопственим средствима	+
Улагања у куповину лиценцираних програма потребних за извођење наставе и истраживања	+		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

1. Наставити са реновирањем дела просторних капацитета;
2. Извршити набавку дела техничке и лабораторијске опреме која је застарела или нефункционална;
3. Извршити набавку дела информатичко-комуникационе опреме која је застарела;
4. Извршити набавку софтвера за базе података, нарочито по питању праћења успешности студирања студента;
5. Искоришћавање просторних капацитета и опреме на факултету ефикасније ускладити са потребама наставне, научно-истраживачке и стручне делатности.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе

јединице, службе)

[Табела 11.2.](#) Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

[Табела 11.3.](#) Наставно-научне и стручне базе

[стандарди](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Опис

Студенти на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди имају значајну улогу у самовредновању и провери квалитета односно у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетања студената о квалитету студијског програма и високошколске установе у целини.

Чланове за Студентски парламент бирају непосредно, тајним гласањем, сви студенти уписани у школској години у којој се врши избор на студијске програме који се остварују на Факултету. Студента продекана бира Савет факултета, на предлог Студентског парламента факултета. Студентски парламент факултета бира четири члана Савета из реда студената. Студентски парламент поред Савета факултета, бира и своје представнике у:

1. Наставно-научном већу факултета (Састав Наставно-научног већа факултета се проширује за 20% представника студената када се одлучује о питањима од значаја за студенте);
2. Комисији за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета (четири члана);
3. Комисији за вредновање ваннаставних активности студената (студент продекан + један члан Студентског парламента);
4. Етичкој комисији Пољопривредног факултета (један члан + један заменик члана)
5. Одбору за планирање и развој ОДПФ Радмилавац (један члан);
6. Дисциплинској комисији (два члана).

Студенти преко своје заступљености у органима управљања и руковођења, Студентског парламента и Комисије за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма и високошколске установе. Обавезан елемент самовредновања студијских програма и високошколске установе јесу анкете којима се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Факултет редовно организује и спроведи анкете студената на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди и њихове резултате чини доступним јавности и укључује их у укупну оцену самовредновања и квалитета студијског програма. Оцена квалитета наставног процеса утврђује се на основу резултата анкетања свих студената на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди.

Студенти на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди су активно укључени у процесе континуираног осмишљавања, реализације развоја

и евалуације студијског програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања, учешћем у раду субјеката Факултета, а нарочито у раду Комисије за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета преко својих представника који се бирају на нивоу на Факултету.

Вредновање наставног процеса на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди од стране студената обавља се одговарајућим упитницима у електронском облику. Анкетирање студената се спроводи при упису школске године, при добијању дипломе и након одређеног периода по добијању дипломе и стеченог искуства на радном месту. Анкете су анонимне, изузев анкете при добијању дипломе и након дипломирања.

Тежња Факултета је да се анкетама обухвати што већи број студената, сви наставни предмети, сви наставници, сви сарадници у настави и сви студијски програми. Попуњени упитници су чувају до времена који је прописан општим актом Факултета и Законом о високом образовању. Сви студенти и запослени на Факултету благовремено се обавештавају о циљевима и времену анкетирања. Факултет узима у обзир и друге изворе вредновања наставе и услова рада, као што су: испитни резултати, статистичка анализа похађања наставе, други успеси студената Факултета и слично. Учешће и активности студената у осигурању квалитета Факултета, студијских програма и наставе, могу се сматрати процесом који се заснива на отвореној, искреној и конструктивној критици, у циљу континуираних промена на боље.

Након анкетирања и обраде података из анкета на студијском програму мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди Стручна служба их доставља заједно са анкетама из анкета других студијских програма на Факултету Комисији за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета. Ова комисија анализира резултате анкете и сачињава одговарајући извештај.

Наставно-научно веће Факултета разматра и усваја одговарајући коначан извештај. Наставно-научно веће Факултета редовно предлаже мере за побољшање квалитета наставног процеса и услова рада. Извештај о вредновању од стране студената доступан је запосленима, студентима и јавности, анализира се на седницама већа Катедара и Наставно-научног већа Института за агроекономију и доноси се поступци и конкретне корективне мере у случају неиспуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања. Заједно са поступцима и конкретним корективним мерама са других Института, поступци и мере се усвајају на Наставно-научном већу Факултета.

SWOT анализа

Методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио елементе:

1. Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета;
2. Учешће студената у самовредновању;
3. Студентску евалуацију установе, студијских програма, наставе.

Табела 13.0. SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Статутом и правилницима Факултета је предвиђено учешће студената у телима за обезбеђење квалитета и самовредновање	+++	Незаинтересованост једног броја студената за активно учешће у процесу евалуације и унапређење квалитета	++
Студенти редовно попуњавају упитнике и на тај начин активно учествују у евалуацији институције, студијских програма, наставе	++	Недовољно развијена свест о значају евалуације и пружање механичких, често упросечених одговора на поједина питања	+

Дистрибуирање упитника <i>online</i> олакшава процес прикупљања одговора без угрожавања анонимности, формирање база података и креирање извештаја	++	Недовољна анализа прикупљених ставова студената и изостанак корективних мера добијених на основу студентских евалуација	+++
Формирање Центра за каријерни развој студената и његово ангажовање на информисању студената о њиховој улози у процесу обезбеђења квалитета и спроведеним корективним мерама	+++	Незадовољство студената предузетим мерама у побољшању квалитета наставног процеса на основу резултата вредновања што даље утиче на смањивање њихове мотивисаност за рад у овим телима	++
Мотивисање студената за активнији рад у телима за обезбеђење квалитета и самовредновање увођењем посебних награда или захвалница (уручених на Дан факултета)	+		
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Јачање улоге студената у формирању питања везаних за евалуације институције, студијских програма, наставе и система квалитета	+	Оптерећеност студената обавезама резултира тиме да често немају времена за ангажовање у телима обезбеђењем квалитета или површно прилазе том проблему	++
Јачање сарадње са свршеним студентима и њиховим послодавцима, у циљу добијања повратних информација и њихово коришћење за унапређење квалитета наставних садржаја	+++	Неспремност дела студената да активно партиципирају у органима управљања јавних институција и да јавно искажу своје ставове	+

Предлог мера и активности за стандард 13:

1. Потребно је поспешити иницијативу студената у предлагању конкретних мера за побољшање услова студирања;
2. Потребно је мотивисати студенте да активније учествују у разматрању питања везаних за евалуацију институције, студијских програма и наставног процеса;
3. У циљу побољшања квалитета наставног процеса потребно је систематски вршити допуну обима и садржине анкетних упитника, чиме би се створили услови и за квалитетнију анализу мишљења и коментара студената;
4. Обезбеђење редовног ревидирања студијских програма уз активно учешће студената;
5. Потребно је поспешити међусобну сарадњу и координацију студентских организација.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Опис

Пољопривредни факултет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета студијских програма укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. На основу усвојене мисије и визије Факултет је донео и реализује Стратегију обезбеђења квалитета у свом раду која је доступна јавности.

Ради континуираног обезбеђења квалитета Факултет је образовао посебну Комисију за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета (КОПУК), из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

КОПУК има у свом саставу пет поткомисија: 1. Поткомисија за контролу и осигурање квалитета наставе, 2. Поткомисија за развој курикулума, утврђивање броја ЕСПБ бодова, начина акумулације бодова и оптерећења студената, 3. Поткомисија за анализу ефикасности студирања, 4. Поткомисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научно-истраживачког рада и 5. Поткомисија за мобилност.

Комисија за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета студијских програма укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди и високошколске установе у целини организује, контролише и унапређује рад на:

- спровођењу утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета факултета;
- обезбеђењу услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања;
- обезбеђењу редовне повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама студената који заврше одређени ниво студија;
- обезбеђењу података потребних за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета; и
- обављању периодичне провере и самовредновања нивоа квалитета током којих сагледава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета.

Комисија за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета Факултета је укључена у спровођење интерних и екстерних провера квалитета у циљу сертификације, надзора или ресертификације високошколске установе, студијских програма и диплома. Студенти имају активну улогу у доношењу и спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета.

Правилником о начину и поступку самовредновања ближе се уређују начин и поступак самовредновања студија, студијских програма укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, рада наставног и ненаставног особља и услова рада као дела стратегије Факултета за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студија. Овај Правилник садржи део о вредновању од стране студената, део о вредновању запослених на Факултету и део о вредновању од стране послодаваца свршених студената Факултета са циљем да се побољша квалитет наставе и рад запослених. У периодичним

самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Предвиђено је да се самовредновање спроводи најмање једном у три до четири године.

Са резултатима самовредновања Комисија за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета студијских програма укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација.

Пољопривредни факултет организује курсеве за стицање академских вештина на којима се врши обука младих наставника на свим студијским програмима укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди из домена савремених метода наставе и научно-истраживачког рада, као и контроле квалитета и једне и друге компоненте академских активности.

Сви запослени на Факултету, свако у свом домену рада, доприноси реализацији утврђене Стратегије обезбеђења квалитета. Управа Факултета, Комисија за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета и одговарајуће Поткомисије у њој, стално надгледају и анализирају реализацију наставног процеса на студијским програмима укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди, односно примену упитника за вредновање квалитета наставе, испита, успешности студија, квалитет уџбеника и других наставних средстава и на основу резултата утврђују програм унапређења и континуираног побољшања квалитета.

О самовредновању се сачињавају извештаји, које разматра Комисија за обезбеђење, проверу и унапређење квалитета и сачињава предлоге за унапређење које упућује Наставно-научном већу Факултета на усвајање. Извештај о самовредновању установе обухвата све елементе квалитета свих студијских програма укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди. Самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма укључује учешће студената. На основу сагледавања испуњавања стандарда и резултата упитника сачињавају се Извештаји о самовредновању студијских програма на основним академским студијама и дипломским академским студијама. Студенти свих година, при крају семестра, систематски, за сваки предмет, оцењују квалитет наставе и наставног особља.

У наредном периоду Факултет намерава да унапреди добијање повратних информација од послодавца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената на свим студијским програмима укључујући и студијски програм мастер академских студија из Заштите животне средине у пољопривреди у складу са Правилником о алумни удружењу студената Пољопривредног факултета.

SWOT анализа

Методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

1. Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета;
2. Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета;
3. Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената;
4. Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству;
5. Периодичност процеса прикупљања података о квалитету;
6. Јавност резултата процене квалитета.

Табела 14.0 SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
На Факултету постоји целовита инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета	+++	Недовољна заинтересованост дела наставног особља за активније учествовање у процесима провере квалитета и самовредновања	++
Процес прикупљања података о квалитету спроводи се периодично према календару и у складу са одговарајућим правилницима	+++	Слаба заинтересованост студената приликом анкетирања, недовољна објективност приликом попуњавања анкета и бојазан у исказивању ставова	++
Редовно се спроводе и анализирају резултати студентских анкета и прикупљају информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената	+++	Слаб одзив привреде у достављању повратних информација о квалитету стечених компетенција дипломираних студената	++
Факултет се определио ка унапређењу квалитета узимајући у обзир искуства других престижних високошколских институција у земљи и иностранству	+	Недовољна анализа повратних информација на основу спроведених истраживања	+
Обезбеђује се јавност резултата процене квалитета објављивањем на интернет страници Факултета	++	Не постоје јасни механизми за генерисање корективних акција на основу резултата анкета	+++
МОГУЋНОСТИ		ПРЕТЊЕ	
Подизање свести студената о значају њиховог ангажовања у повећању квалитета рада Факултета	++	Недовољна свест дела запослених о значају процеса самовредновања и дефинисања политике и стратегије квалитета	++
Спровођење и реализација мера којима би се побољшао квалитет на Факултету и отклониле недоумице дела запослених и студената о конкретним резултатима у вези са унапређењем квалитета	++	Непрецизно дефинисани механизми за примену мера за унапређење квалитета	+
Учествовање на међународним пројектима везаним за унапређење квалитета наставе и научно-истраживачког рада	+		
Систематски рад на подизању културе обезбеђења квалитета	+		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

1. Свеобухватна анализа резултата самовредновања у циљу доношења детаљног плана активности за превазилажење уочених недостатака;
2. Потребно је континуирано и систематско унапређење свих активности од значаја за праћење и обезбеђење квалитета;
3. Потребно је поспешити активности Алумни удружења Пољопривредног факултета у циљу добијања повратних информација о квалитету стечених компетенција дипломираних студената;

4. Потребно је стимулирати учешће наставника на међународним пројектима везаним за унапређење наставе што омогућава усаглашавање са стратегијама унапређења квалитета других престижних високошколских институција у иностранству;
5. Унапређење поступака за обезбеђење потребних података за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета,
6. Потребан је континуирани и систематски рад на подизању културе квалитета на Факултету; и
7. Потребан је континуирани и систематски рад на имплементацији и унапређењу питања јавности резултата процене квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.